

MESYUARAT KETIGA, PENGGAJ KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2020

HARI SELASA : 8 DISEMBER 2020

**JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 7, 11 HINGGA NO. 48)**

NOTA: [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB DATUK SYED ABU HUSSIN BIN HAFIZ
SYED ABDUL FASAL
KAWASAN : BUKIT GANTANG
TARIKH : 08 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN NO. 7

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan apakah perancangan dan langkah-langkah pembaikan Jalan Persekutuan di kawasan Parlimen Bukit Gantang dan jaminan penurapan semula Jalan Persekutuan 1 daripada Pekan Trong menghala ke Beruas yang rosak, merekah, berlubang dan tidak selamat digunakan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kawasan Parlimen Bukit Gantang terletak di dalam pentadbiran Daerah Larut, Matang dan Selama, Perak. Jumlah panjang Jalan Persekutuan yang disenggara di kawasan Parlimen Bukit Gantang adalah sepanjang **81.50 km**, meliputi 5 laluan Persekutuan iaitu:

- 1) Jalan Ipoh – Butterworth (FT01) sepanjang 22.964 km;
- 2) Jalan Hampar – Changkat Jering (FT60) sepanjang 33.112 km;
- 3) Jalan Kuala Sepetang – Taiping (FT74) sepanjang 14.07 km;
- 4) Jalan Masuk ke Stesen VHF Bukit Naga (FT314) sepanjang 4.79 km;
dan
- 5) Jalan Industri Kamunting (FT3146) sepanjang 5.176 km.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jalan Persekutuan 1 daripada Pekan Trong menghala ke Beruas yang dimaksudkan oleh Yang Berhormat merupakan Jalan Persekutuan **FT60**. Bagi mengatasi masalah kerosakan struktur dan permukaan jalan, bagi tahun 2020, Kementerian ini telah meluluskan peruntukan sebanyak **RM5,250,000.00** di bawah program penyenggaraan berkala pavemen bagi melaksanakan kerja-kerja menurap semula (*heavy patching*) jalan-jalan Persekutuan di kawasan Palimen Bukit Gantang, Perak.

Selain itu, bagi menangani isu-isu berkaitan jalan berlubang (*pothole*), Kementerian ini telah memperkukuhkan semula komitmen terhadap penyampaian perkhidmatan penyenggaraan jalan Persekutuan melalui program *zero potholes* (sifar lubang) pada bulan Julai 2020

supaya kerja-kerja penampalan jalan berlubang dilaksanakan dalam tempoh masa 24 jam (secara sementara) daripada penemuan ataupun aduan kerosakan, dan dalam tempoh 3 hari bagi pembaikan kekal selari dengan Piagam Pelanggan Jabatan Kerja Raya dan kontrak penyenggaraan Jalan Persekutuan (FRM) pihak konsesi.

Bagi memastikan pelaksanaan dan pemantauan yang efisien, JKR telah membangunkan satu Sistem Aplikasi Pemantauan *Potholes* (ASaPP) bagi memantau *Potholes* secara atas talian melalui penggunaan aplikasi di telefon bimbit, tablet dan komputer. Aplikasi ini digunakan oleh pegawai-pegawai JKR dan juga syarikat konsesi bagi tujuan pemantauan kewujudan potholes pada jajaran-jajaran Jalan Persekutuan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, bagi pelaksanaan kerja pembaikan turapan pada tahun hadapan (2021), Kementerian ini telah mengenalpasti kerosakan jalan yang berlaku di FT60 Jalan Hampar – Changkat Jering, yang melibatkan **25 bilangan kerja berkala pavemen** dengan nilai pembaikan berjumlah **RM14,350,000.00**. Walau bagaimanapun, pelaksanaan kerja pembaikan tersebut adalah tertakluk kepada keutamaan pembaikan yang dicadangkan oleh pihak JKR Negeri dan kelulusan peruntukan yang diterima daripada Kementerian Kewangan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN ANYI NGAU [BARAM]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apa perancangan khas Kerajaan Persekutuan untuk menaikkan taraf kehidupan kaum Dayak Sarawak dalam masa terdekat.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB2030) merupakan satu dasar utama Kerajaan untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah negara maju dengan pengagihan ekonomi yang adil, saksama dan inklusif pada semua peringkat kumpulan pendapatan, etnik, wilayah dan aktiviti ekonomi di sepanjang rantai bekalan serta ekosistem perniagaan. WKB2030 ini antara lain bertujuan untuk merapatkan jurang kemiskinan di samping memberi perhatian kepada peningkatan ekonomi bumiputera secara keseluruhannya tanpa menyingkirkan hak-hak kumpulan masyarakat yang lain.
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Unit Peneraju Agenda Bumiputera (TERAJU), Jabatan Perdana Menteri, telah melaksanakan

program Dana Pembangunan Usahawan Bumiputera (DPUB) di Sarawak dengan kerjasama Agensi Kerajaan dan Institusi Pengajian Tinggi Awam, dengan melibatkan MINTRED Sarawak, Jabatan Pertanian Negeri, Jabatan Perikanan Negeri, Lembaga Lada Malaysia, serta Universiti Malaysia Sarawak (UNIMAS), Universiti Teknologi MARA (UiTM) Sarawak dan Universiti Sains Malaysia (USM).

3. Program DPUB merupakan sebahagian daripada inisiatif Kerajaan yang diberi mandat kepada TERAJU di bawah **Rancangan Malaysia Ke Sebelas** (RMK-11) dan *Rolling Plan* Ketiga ("RP3"). Tambahan pula, program ini memberi penekanan dan fokus untuk membangunkan kapasiti dan kemampuan komuniti B40 yang beradadi luar bandar bagi melahirkan usahawan dan produk-produk Bumiputera termasuk kaum Dayak di seluruh Sarawak.

4. Program ini memberi tumpuan kepada penerapan elemen keusahawanan dalam komuniti dengan berasaskan inovasi, teknologi dan pembaharuan yang mana melibatkan Pemindahan Ilmu & Teknologi, Infrastruktur Asas & Modal Insan, Marketing Mis – 5P dan Rantaian Pemasaran.

Tuan Yang Di-Pertua,

5. Sehingga kini, sebanyak **RM 7juta** peruntukan yang telah diterima oleh TERAJU untuk keseluruhan program DPUB. Berikut adalah program-program DPUB yang melibatkan Kaum Dayak di Sarawak iaitu:

i. **Projek Pembangunan Lada (*Pepper Scale Up*):**

Sebanyak RM850,000 peruntukkan telah diluluskan. Projek ini melibatkan 4 buah kampung di Sarawak, iaitu Kampung Stass Bau, Kampung Garung Padawan, Kampung Karu Padawan dan Rumah Panjang Melabu Bair, Betong. Daripada program pembangunan ini ianya telah memberi manfaat kepada lebih 80 pekebun kecil Lada di 4 kawasan tersebut. Projek ini telah bermula pada 14 November 2019 dan dijangka tamat pada 13 November 2024 (iaitu 2 tahun pelaksanaan projek dan 3 tahun pemantauan projek).

ii. Projek Eko-Pelancongan dan Ikan Eksotik:

Projek ini melibatkan komuniti di sekitar Empangan Murum, Sarawak dengan penglibatan lebih kurang 15 orang peserta bagi penternakan ikan empurau dalam sangkar. Restoran dan rumah terapung juga dibangunkan melalui program ini bagi melengkapkan ekosistem pelancongan di kawasan tersebut. Projek yang bernilai sebanyak RM420,280 telah dimulakan pada 8 Julai 2020 dan dijangka tamat pada 7 Julai 2025 (iaitu 2 tahun pelaksanaan projek dan 3 tahun pemantauan projek).

iii. Projek Minyak Pati dari Pokok *Litsea Cubeba*:

Projek ini akan bermula mulai 2021 dan menelan belanja sebanyak RM 2.5juta. Projek ini akan melibatkan 4 buah kampung suku kaum Dayak di Sarawak iaitu Kampung Kidding, Padawan, Rumah Jambu Kerampak Bukit Sadok Betong, Long Telingan and Ba'kelalan dengan penglibatan lebih daripada 75 penduduk kampung. Projek ini mengguna dan memanfaatkan pokok tempatan, *Litsea Cubeba* yang banyak terdapat di Sarawak.

Sekian, terima kasih.

**MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJI HASANUDDIN
BIN MOHD YUNUS [HULU LANGAT]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan apakah Kerajaan akan menambah penubuhan Tabika Perpaduan di taman-taman perumahan/PPR baharu yang padat serta didiami penduduk pelbagai kaum yang berpendapatan rendah, khususnya di bandar-bandar besar seperti di Lembah Klang.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

1. Sehingga kini Kementerian Perpaduan Negara (KPN) mempunyai 1,781 buah Tabika Perpaduan di seluruh negara yang memberikan didikan awal kepada anggaran 38,363 orang kanak-kanak saban tahun.
2. Penambahan bilangan Tabika Perpaduan merupakan salah satu agenda utama sejak kementerian ini diwujudkan. Sehubungan itu, Kementerian merangka unjuran penambahan Tabika Perpaduan baharu ini dari masa ke semasa khususnya di kawasan penduduk berkepadatan tinggi seperti di taman-taman perumahan dan PPR di Lembah Klang.

3. Penubuhan sesebuah Kelas Tabika Perpaduan adalah tertakluk kepada beberapa kriteria yang ditetapkan antaranya:

- a) Terdapat keperluan dan permintaan dari komuniti untuk penubuhan Tabika di kawasan tersebut.
- b) Mempunyai kanak-kanak berumur empat (4) hingga enam (6) tahun.
- c) Mempunyai premis yang sesuai untuk dijadikan kelas Tabika. (Dikawasan PPR, walaupun terdapat keperluan dan banyak permintaan namun terdapat kekangan dari segi ketiadaan premis yang bersesuaian dan memenuhi spesifikasi yang ditetapkan untuk dijadikan kelas Tabika).
- d) Keutamaan penubuhan Tabika Perpaduan adalah bagi kawasan yang mempunyai penduduk berbilang kaum.

4. KPN juga mengalu-alukan kerjasama pelbagai pihak yang berkaitan dengan pendidikan awal kanak-kanak dalam usaha menyemai nilai-nilai perpaduan di peringkat awal usia kanak-kanak.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA,
PENGAL KETIGA, DEWAN RAKYAT KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN SABRI BIN AZIT [JERAI]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan jumlah usahawan yang menyertai kursus keusahawanan sepanjang tempoh wabak COVID-19.

JAWAPAN

Tuan Yang Dipertua,

1. Bagi memastikan agenda pembangunan latihan keusahawanan terus dilaksanakan semasa ancaman penularan wabak COVID-19, Kementerian telah memanfaatkan penggunaan teknologi digital dan melaksanakan norma-norma baharu dalam latihan keusahawanan kepada usahawan dalam perusahaan mikro, kecil dan sederhana serta koperasi untuk meneruskan kelangsungan perniagaan masing-masing.
2. Semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) iaitu yang melibatkan PKP Fasa 1 hingga Fasa 6, PKP Bersyarat (PKPB) 1 dan PKP Pemulihan (PKPP) serta terkini PKP Bersyarat (PKPB), Kementerian melalui Agensi di bawahnya telah melaksanakan latihan secara atas talian yang memberi manfaat kepada 617,643 usahawan dan koperasi tempatan.
3. Antara latihan keusahawanan yang dilaksanakan secara atas talian sepanjang tempoh PKP oleh agensi-agensi di bawah MEDAC adalah:

- (i) INSKEN BizLive
- (ii) INSKEN *Business Coaching & Business Enhancement* oleh INSKEN;
- (iii) INSKEN *Women Champion* oleh INSKEN;
- (iv) INSKEN *Documentation Review and Coaching* oleh INSKEN;
- (v) Sesi *Town Hall* oleh INSKEN;
- (vi) INSKEN *Masterclass* oleh INSKEN;
- (vii) Kursus Asas Keusahawanan (KAK) oleh TEKUN dengan kerjasama INSKEN;
- (viii) Program *Woman Netpreneur* oleh SME Corp;
- (ix) Program TUBE 7.0 oleh SME Corp;
- (x) Program Micro Connector oleh SME Corp;
- (xi) *Design A Better Business* oleh *Centre of Entrepreneur Development & Research* (CEDAR), SME Bank;
- (xii) *Virtual Class* oleh Perbadanan Nasional Berhad (PNS);
- (xiii) Program *Mentoring and Coaching* oleh Institut Koperasi Malaysia (IKM); dan
- (xiv) Program Khidmat Nasihat dan Bimbingan Koperasi oleh IKM.

4. Selain itu, PNS melalui Franchise Institusi telah berjaya mengendalikan 40 program latihan yang memanfaatkan seramai 4,407 peserta.

5. Kementerian komited untuk terus membantu usahawan mikro, kecil dan sederhana serta koperasi tempatan dengan cara mengadaptasi kebiasaan baharu (*new normal*), dimana latihan keusahawanan akan dijalankan melalui pelbagai medium dan platform, sama ada melalui atas talian atau secara fizikal.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : PUAN MARIA CHIN BINTI ABDULLAH
[PETALING JAYA]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

PUAN MARIA CHIN BINTI ABDULLAH [PETALING JAYA] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan apakah status perkembangan Jawatankuasa Menangani Keganasan Rumah Tangga, termasuk impak dan hala tuju jawatankuasa setakat ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Jawatankuasa Menangani Keganasan Rumah Tangga telah ditubuhkan pada bulan November 2019 sebagai *platform* bagi menyelaraskan serta memantau perkara-perkara yang berkaitan dengan pengendalian keganasan rumah tangga. Selain dianggotai oleh wakil-wakil daripada beberapa agensi Kerajaan yang berkaitan, Jawatankuasa ini juga turut melibatkan komposisi daripada badan bukan kerajaan.

Antara perkara yang sedang dalam tindakan Jawatankuasa ini adalah:

- a) menambah baik prosedur dan garis panduan untuk agensi-agensi kerajaan mengendalikan kes-kes keganasan rumah tangga selaras dengan peruntukan di bawah Akta Keganasan Rumah Tangga 1994;
- b) menyediakan manual yang boleh dijadikan rujukan dan panduan dalam kalangan mangsa mengenai hak-hak mereka dan memudahkan akses kepada bantuan perlindungan yang disediakan oleh agensi Kerajaan yang berkaitan;
- c) membangunkan lebih banyak bahan promosi yang bertujuan untuk meningkatkan kesedaran tentang isu-isu berkaitan keganasan rumah tangga; dan
- d) memberikan penekanan tentang keperluan sokongan psikologi yang berterusan kepada mangsa yang turut disediakan melalui Talian Kasih 15999.

Jawatankuasa ini juga memberikan perhatian terhadap keperluan untuk memperluas tempat selamat di bawah Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) dan tempat berlindung di bawah badan bukan kerajaan bagi menampung keperluan mangsa dan ahli keluarga terlibat. Dalam hal ini, Kementerian menyambut baik cadangan dan sokongan Menteri Hal Ehwal Agama, Jabatan Perdana Menteri semasa Persidangan

SOALAN NO : 14

Pengerusi-pengerusi Jawatankuasa Hal Ehwal Islam seluruh Malaysia pada 23 November 2020 untuk pemerkasaan dan pengimarahkan masjid sebagai pusat komuniti serta perlindungan mangsa keganasan rumah tangga. Selain itu, seperti mana yang diumumkan dalam Belanjawan 2021, Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) juga akan menubuhkan Pusat Sokongan Sosial Setempat untuk mendekati masyarakat dengan menyediakan akses di peringkat lapangan bagi orang awam mendapatkan maklumat dan perkhidmatan apabila berhadapan dengan masalah sosial termasuklah kes-kes yang berkaitan dengan keganasan rumah tangga.

KPWKM juga turut mengadakan sesi libat urus dengan kerajaan negeri agar isu keganasan rumah tangga diberikan perhatian dan baru-baru ini melalui pertemuan KPWKM dengan Kerajaan Negeri Kedah, pihaknya juga telah menyatakan persetujuan dan sokongan untuk membincangkan perkara ini dalam platform di peringkat negeri.

Kementerian optimis bahawa melalui usaha-usaha tersebut akan dapat memberikan impak positif dalam usaha Kerajaan untuk mengurangkan kes-kes keganasan rumah tangga.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

DARIPADA : DATUK ROBERT LAWSON CHUAT [BETONG]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATUK ROBERT LAWSON CHUAT [BETONG] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan :

- (a) apakah usaha Kementerian untuk menarik minat rakyat tempatan terutamanya golongan belia menceburi pekerjaan Agrikomoditi; dan
- (b) apakah jenis pekerjaan yang ada dan jenis latihan kemahiran agrikomoditi yang disediakan.

JAWAPAN

- a) Apakah usaha Kementerian untuk menarik minat rakyat tempatan terutamanya golongan belia menceburi pekerjaan Agrikomoditi.

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian sangat menggalakkan rakyat tempatan terutamanya golongan belia untuk menceburi pekerjaan dalam sektor agrikomoditi. Sehubungan itu, pihak Kementerian telah melaksanakan pelbagai usaha jangka masa panjang dan sederhana seperti yang berikut:

- i. mengadakan sesi libat urus bersama Institut Perladangan dan Komoditi (IMPAC) melalui penganjuran program dengan pihak sekolah dan institusi pengajian tinggi awam bagi memberi pendedahan awal serta menarik minat golongan belia dan para pelajar untuk menceburi pekerjaan di sektor agrikomoditi;
- ii. melatih belia-belie tempatan secara berterusan di bawah IMPAC sebagai persediaan untuk menceburi industri agrikomoditi. Antara fokus utama kursus dan latihan yang ditawarkan oleh IMPAC adalah pendedahan penggunaan jentera mekanisasi secara menyeluruh dan setiap latihan yang dijalankan adalah berorientasikan secara '*hands-on*'. Sehingga Jun 2020, IMPAC yang telah ditubuhkan pada 4 November 2010 telah melatih seramai **73,526** orang peserta melibatkan sebanyak **1,978** kursus kemahiran komoditi melalui pusat-pusat latihan di bawah enam agensi Kementerian;
- iii. menubuhkan Jawatankuasa Tenaga Kerja Sektor Perladangan dan Industri Komoditi (JTKSPIK) bagi menyediakan platform kepada pihak industri dan Agensi Kerajaan untuk membincangkan tentang isu-isu serta permasalahan berkaitan tenaga kerja di samping menggalakkan pihak industri menggaji pekerja tempatan dan tidak terlalu bergantung kepada pekerja asing;
- iv. menubuhkan Jawatankuasa Teknikal Pemerkasaan Pembangunan Modal Insan Industri Perabot (JTPMIP) dengan objektif untuk

meningkatkan penglibatan tenaga kerja tempatan khususnya golongan belia dalam menceburi kerjaya di industri perabot dan seterusnya menangani kebergantungan negara terhadap pekerja asing dalam industri tersebut. Jawatankuasa ini melibatkan keahlian daripada Kementerian Perusahaan Perladangan dan Komoditi (KPPK) dan Kementerian Sumber Manusia (KSM) serta kementerian-kementerian lain yang berkaitan;

- v. memberikan insentif Skim Galakan Mekanisasi Industri Sawit (OPIMIS) kepada majikan untuk menggalakkan penggunaan mekanisasi bagi menarik minat pekerja tempatan. Dalam usaha untuk menggalakkan syarikat perladangan dan pekebun kecil menggunakan peralatan dan jentera perladangan, diskaun sehingga 20% ditawarkan bagi setiap jentera yang dibeli untuk kegunaan di ladang sawit di bawah skim OPIMIS. Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM4.5 juta di bawah Rancangan Malaysia Kesebelas (RMKe-11) bagi melaksanakan skim ini; dan
 - vi. menggalakkan kajian dan penyelidikan dalam bidang mekanisasi melalui Dana Mekanisasi Sawit. Dalam usaha untuk menggalakkan dan membiayai aktiviti penyelidikan berkaitan mekanisasi oleh institusi penyelidikan tempatan dan antarabangsa, peruntukan Dana Mekanisasi Sawit berjumlah RM30 juta telah diwujudkan. Melalui penyelidikan yang berterusan, diharap lebih banyak jentera yang lebih sesuai pada kos yang rendah dapat direkacipta dan diguna pakai bagi meningkatkan produktiviti dan seterusnya mengurangkan penggunaan tenaga buruh asing.
- b) Apakah jenis pekerjaan yang ada dan jenis latihan kemahiran agrikomoditi yang disediakan.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian pastinya menyediakan peluang pekerjaan dan latihan yang bersesuaian dengan sektor masing-masing.

Bagi sektor agrikomoditi seperti getah dan sawit, antara peluang pekerjaan yang ada ialah pekerjaan di bidang pentadbiran, estet dan kilang. Bagi sektor sawit, pekerjaan di estet dibahagikan kepada mandur, penuai dan

pemungut buah tandan segar, pekerja ladang dan pekerja am. Bagi sektor lada, koko dan ladang hutan pula melibatkan pekerja dalam bidang pentadbiran dan pekerja ladang.

Seterusnya, jenis latihan kemahiran agrikomoditi yang disediakan pula, sebagai contohnya Pusat Latihan Sawit Malaysia (PLASMA) dan Akademi Hevea Malaysia di bawah IMPAC telah menawarkan pelbagai program kursus jangka pendek dan jangka panjang.

Antaranya seperti Kursus Operasi Mekanisasi Ladang (KOML), Kursus Kemahiran Menggred Buah Sawit, Kursus *Good Agricultural Practise* (GAP), Kursus Sijil Teknologi Getah, Kursus Pemprosesan Latex dan sebagainya yang memfokuskan untuk memberikan tunjuk ajar, panduan berkaitan amalan terbaik pertanian dan latihan menjadi pekerja terlatih/mahir. Sehubungan itu, lepasan peserta kursus ini akan berkemampuan menjadi operator jentera ladang terlatih, mandur, penyelia ladang, usahawan produk agrikomoditi dan sebagainya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN SIM CHEE KEONG
[BUKIT MERTA JAM]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan usaha yang diambil pihak Kementerian dalam memastikan industri sukan berkembang di tahap optimum. Berapakah pendapatan negara yang telah dijana melalui industri sukan setiap tahun sejak 2008.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Nilai global industri sukan dunia dianggarkan AS\$756 bilion (RM3.2 trilion) setiap tahun. COVID-19 menyebabkan jutaan pekerja kehilangan sumber pendapatan termasuk mereka bergiat secara profesional dalam sukan, perniagaan runcit sukan, pembekal, perkhidmatan industri sukan berteraskan liga atau kejohanan seperti perkhidmatan pelancongan sukan, pengangkutan, infrastruktur, katering dan media penyiaran.
2. Dalam kita mendepani situasi industri sukan yang kian mencabar kini, Kementerian Belia dan Sukan sentiasa mencari pendekatan yang terbaik bagi memastikan sektor sukan terus berada di landasannya. Pembangunan industri sukan merupakan salah satu fokus utama KBS

dalam memastikan penggiat-penggiat industri sukan yang terjejas akibat penularan COVID-19 ini diberikan bantuan yang sewajarnya.

3. Pihak Kementerian Belia dan Sukan (KBS) telah mengambil langkah proaktif bagi membantu penggiat sukan di Malaysia terutamanya para pemegang taruh dalam kalangan persatuan-persatuan sukan tanah air yang berdaftar di bawah Pejabat Pesuruhjaya Sukan (PJS) merangkumi:

(i) Bantuan pengurusan kepada Persatuan Sukan Kebangsaan sahaja yang berdaftar di bawah PJS (RM2 juta)

Bantuan pengurusan kepada Persatuan Sukan Kebangsaan yang berkeelayakan akan diberikan bantuan “one-off” RM5,000.00 hingga RM10,000.00 dan dijangka memberikan manfaat kepada hampir 200 Persatuan-persatuan Sukan Kebangsaan di seluruh negara.

(ii) Bantuan menjalankan program dan aktiviti bagi persatuan sukan dan rekreasi di semua peringkat terbuka kepada semua persatuan sukan yang berdaftar di bawah PJS (RM5 juta).

Bantuan menjalankan program dan aktiviti bagi persatuan sukan dan rekreasi di semua peringkat adalah terbuka kepada semua persatuan sukan yang berdaftar di bawah PJS bagi menggalakkan program dan aktiviti semasa dan pasca PKPB umpamanya seperti program cabaran virtual, pembelajaran dalam talian dan sebagainya terhad kepada jumlah maksima RM20,000 setiap persatuan yang layak.

(iii) Bantuan program pendigitalan dan R&D persatuan sukan dan rekreasi di semua peringkat terbuka kepada semua persatuan sukan yang berdaftar di bawah PJS (RM3 juta)

Bantuan program pendigitalan dan R&D persatuan sukan dan rekreasi di semua peringkat adalah juga terbuka kepada semua persatuan sukan yang berdaftar di bawah PJS bagi menggalakan projek-projek pendigitalan seperti pembangunan laman web/ media sosial, kandungan media digital seperti video, dan sebagainya. Persatuan-persatuan sukan juga boleh mencadangkan projek penyelidikan dan pembangunan (R&D) untuk inovasi, teknologi sukan atau untuk tujuan pengkomersilan produk/ perkhidmatan sukan masing-masing, termasuk dengan kerjasama universiti, agensi berkaitan dan pihak swasta. Jumlah maksima yang boleh dipohon adalah RM30,000 setiap persatuan yang layak untuk kategori program pendigitalan atau R&D.

4. Selain itu, Kementerian juga telah melaksanakan pelbagai usaha untuk membantu meringan beban penggiat industri antaranya dengan penyediaan SOP Sukan dan Rekreasi melalui sesi libat urus komprehensif dengan penggiat industri seperti pengusaha fasiliti gimnasium, bola sepak, futsal, kolam renang termasuk hotel serta agensi-agensi kerajaan yang berkepentingan. Ia dilaksanakan bagi membolehkan industri sukan dapat digerakkan dengan bersistematik dengan mengambil kira normal baharu yang perlu diamalkan.
5. Bagi menjawab persoalan yang dibangkitkan, dimaklumkan bahawa Kementerian Belia dan Sukan pada dasarnya masih belum mempunyai instrumen yang komprehensif seperti Akaun Satelit Sukan dalam mendapatkan nilai pendapatan negara yang telah dijana melalui industri sukan setiap tahun sejak 2008.
6. Walau bagaimanapun, pihak Kementerian sentiasa melaksanakan inisiatif-inisiatif yang bersistematik dalam mendapatkan data-data sukan yang sah melalui kerjasama silang antara Kementerian dan agensi serta dapatan-dapatan kajian yang berkaitan.
7. Sebagai contoh, dapatan kajian yang telah dilaksanakan oleh penyelidik dari Universiti of Stirling mendapati bahawa berdasarkan

bancian isi rumah pada tahun 2009 didapati sumbangan atau nilai tambah sektor sukan kepada jumlah Keluaran Dalam Negara Kasar (KDNK) negara adalah bernilai 1.3% bersamaan RM6.5 bilion. Sebelum ini Institut Penyelidikan Pembangunan Belia Malaysia (IYRES) telah menjalankan kajian yang sama pada tahun 2005.

8. Selain itu, melalui dapatan statistik yang didapati daripada Jabatan Perangkaan Malaysia, nilai import barangan sukan bagi tempoh 2010 hingga 2016 adalah berjumlah RM3,731.79 juta secara keseluruhannya. Manakala nilai eksport pula menunjukkan jumlah yang memberangsangkan dengan jumlah keseluruhan sebanyak RM1,500.16 juta untuk tahun 2010 hingga 2016.

9. Pihak Kementerian turut merujuk data yang didapati daripada Akaun Satelit Pelancongan bagi guna tenaga Perkhidmatan Kebudayaan, Sukan dan Rekreasi bagi tahun 2010 hingga 2015. Didapati jumlah guna tenaga yang telah dijanakan secara purata setiap tahun adalah kira-kira 80.78 ribu orang. Di samping itu, pihak Kementerian juga mendapati jumlah perbelanjaan pelancongan domestik bagi pelawat harian untuk Perkhidmatan Kebudayaan, Sukan dan Rekreasi bagi tempoh sama turut menunjukkan peningkatan iaitu RM 227.5 juta bagi tahun 2010 dan bagi tahun 2015 meningkat ke RM 483.5 juta.

Sekian , terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI
[PASIR MAS]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI [PASIR MAS] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan apakah usaha Kementerian dalam membantu ahli keluarga yang terjejas akibat ketua keluarga mereka kehilangan pekerjaan sumber pendapatan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat (KPWKM) menyedari kesan yang dihadapi oleh ahli keluarga yang terjejas akibat ketua keluarga yang kehilangan pekerjaan dan punca pendapatan untuk menanggung keluarga yang terkesan dengan pandemik COVID-19.

Pelbagai inisiatif telah pun dilaksanakan oleh Kementerian melalui agensi dan jabatan di bawahnya dalam menangani isu dan cabaran mendepani wabak COVID-19. Antara inisiatif yang telah dijalankan adalah seperti berikut:

- a) Agihan Bantuan Sosial Bakul Makanan yang bernilai RM100 kepada 1,000 buah keluarga yang layak bagi 222 kawasan Parlimen dengan jumlah keseluruhan RM22.2 juta untuk 222,000 bakul makanan yang selesai diagihkan pada 6 Mei 2020;
- b) Agihan Bantuan Bakul Makanan di bawah Tabung NADMA COVID-19 berjumlah RM30.6 juta. Sebanyak 925,968 bakul makanan (sehingga Okt 2020) telah diagihkan dengan penglibatan seramai 4,293 orang petugas JKM dan kerjasama daripada pelbagai agensi Kerajaan;
- c) Kerjasama JKM dengan 3,260 Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO), syarikat korporat dan individu yang telah memanfaatkan seramai 472,364 orang penerima sumbangan;
- d) Menyediakan Perkhidmatan bantuan kewangan mengikut skim-skim bantuan kewangan di bawah JKM mengikut syarat dan kelayakan yang ditetapkan;
- e) Talian Khas Kaunseling COVID-19 telah diwujudkan bagi memberi perkhidmatan kaunseling dan psikologi kepada mereka yang terkesan daripada penularan wabak COVID-19 serta PKP dengan

penglibatan seramai 528 orang kaunselor seluruh negara. Dalam tempoh dari 18 Mac 2020 hingga 19 Julai 2020, talian ini telah menerima sebanyak 2,270 panggilan.

- f) Talian Kasih 15999 dan Talian Kasih *Whatsapp* 019-26 15999 yang beroperasi 24 jam sehari, tujuh (7) hari seminggu. Sehingga 29 November 2020, sebanyak 164,706 panggilan telah diterima mengambil kira keperluan bagi golongan wanita, kanak-kanak, OKU serta warga emas;
- g) Kerjasama dengan *Humanitarian Country Team* Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) dalam menyelaraskan penyaluran bantuan daripada segi kewangan, barangan keperluan, perkhidmatan atau kepakaran yang diperlukan; dan
- h) Inisiatif PENJANA - Program Subsidi TASKA dan Program Bantuan Tunai secara untuk Kumpulan Rentan khusus untuk ibu tunggal, OKU dan sukarelawan Program Khidmat Bantu di Rumah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK MOHAMADDIN BIN KETAPI
[LAHAD DATU]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATUK MOHAMADDIN BIN KETAPI [LAHAD DATU] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan penerima Skim Pembiayaan Tanam Semula Pekebun Kecil Sawit (TSPKS) dan Skim Pembiayaan Mudah Input Pertanian Pekebun Kecil Sawit (IPPKS) di Sabah dan usaha Kementerian membantu Pekebun Kecil Persendirian (PKP) di Sabah mendapatkan pensijilan Minyak Sawit Mampan Malaysia (MSPO).

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Berdasarkan laporan sehingga 31 Oktober 2020, bagi Skim Pembiayaan Tanam Semula Pekebun Kecil Sawit (TSPKS), untuk negeri Sabah, sebanyak 81 permohonan dengan nilai RM5.3 juta telah diluluskan. Kelulusan ini melibatkan keluasan tanah pekebun kecil persendirian seluas 381 hektar.

Bagi Skim Pembiayaan Mudah Input Pertanian Pekebun Kecil Sawit (IPPKS) pula, untuk negeri Sabah, sebanyak 26 permohonan dengan nilai RM292 ribu telah diluluskan. Kelulusan ini melibatkan keluasan tanah pekebun kecil persendirian seluas 116 hektar.

Tuan Yang Di-Pertua,

Kerajaan sememangnya prihatin dengan nasib dan cabaran yang dihadapi oleh para Pekebun Kecil Persendirian (PKP) bukan sahaja di negeri Sabah malahan di seluruh negara.

Bagi meringankan bebanan PKP dalam usaha pensijilan ini, segala perbelanjaan untuk mendapatkan Pensijilan Minyak Sawit Mampan Malaysia (MSPO) adalah ditanggung sepenuhnya oleh Kerajaan. Kos yang terlibat merangkumi kos latihan, kos pengauditan, kos pembelian alat pelindungan peribadi dan rak bahan kimia. Dalam hal ini, Kerajaan telah menubuhkan 162 kelompok *Sustainable Palm Oil Cluster* (SPOC) di seluruh negara untuk mengumpulkan para PKP di dalam kelompok-kelompok pengurusan yang dikendalikan oleh para pegawai Tunjuk Ajar dan Nasihat Sawit (TUNAS), Lembaga Minyak Sawit Malaysia (MPOB).

Sehubungan itu, bagi pekebun kecil yang masih belum memperolehi pensijilan MSPO, Kementerian sedang berusaha untuk mempersiapkan pekebun kecil ini mendapatkan pensijilan MSPO. Melalui pembabitan di dalam SPOC di seluruh negara, para PKP akan diberi latihan mengenai MSPO secara berterusan seperti *Good Agriculture Practices* (GAP), dan pengurusan tanaman sawit. Selain itu, bagi membantu PKP, Kementerian juga telah berurusan dengan kerajaan-kerajaan negeri terutamanya bagi menangani isu-isu penukaran syarat nyata tanah serta isu tanah adat.

Bagi memantapkan lagi MSPO dan mengukuhkan kesedaran para PKP, pihak kementerian juga telah dan sedang giat menjalankan Program Jelajah MSPO di seluruh negara. Ini adalah salah satu usaha turun padang bagi memberi penerangan kepada PKP di seluruh negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : YB TUAN ABDUL LATIFF BIN ABDUL RAHMAN
KAWASAN : KUALA KRAI
TARIKH : 08 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN NO. 19

minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan adakah pihak kementerian mempunyai perancangan untuk menyelesaikan masalah laluan FT008 di Simpang Empat Laloh yang berbahaya dan sering terdedah dengan kemalangan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian amat mengambil berat akan isu keselamatan jalan raya khususnya di Jalan Persekutuan seluruh negara. Bagi maksud tersebut dan sebagai langkah jangka pendek, Kementerian ini melalui Program Menaiktaraf Infrastruktur Keselamatan Jalan Raya di bawah skop kerja merawat dan memperelok lokasi kerap berlaku kemalangan, akan mengenal pasti dan memperbaiki lokasi kerap berlaku kemalangan (blackspots) di jalan Persekutuan untuk mengurangkan kemalangan yang disebabkan oleh faktor kejuruteraan jalan.

Untuk rekod, pembaikan blackspots yang telah dilaksanakan di jalan-jalan Persekutuan seluruh negara dalam Rancangan Malaysia ke-11 iaitu sebanyak 113 lokasi dari tahun 2017 hingga 2019. Manakala pada tahun 2020 pula, sebanyak 50 lokasi disasarkan untuk dibaikpulih yang menjadikan keseluruhan lokasi sebanyak 163 lokasi. Pembaikan ini bersifat low cost solution but high impact (dengan izin).

Berkenaan dengan lokasi yang dibangkitkan oleh Yang Berhormat Kuala Krai iaitu di persimpangan Simpang Empat Laloh, yang berada di Laluan Persekutuan FT008, di seksyen 295.00, ia tidak termasuk di dalam senarai lokasi blackspots.

Namun begitu, semakan bersama dengan pihak JKR Jajahan Kuala Krai, dimaklumkan bahawa persimpangan ini telah ditambahbaik dengan ciri-ciri keselamatan pada tahun 2019 dengan menyediakan ghost island (skid red hatching), speed breaker (rumble strip), mengecat semua garisan jalan, menurap semula permukaan jalan dengan kaedah turapan secara Cuplump Modified Ashalpt (CMA) dan menyediakan papan tanda amaran berkaitan sebelum menghampiri persimpangan tersebut.

NO SOALAN : 19

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, pemantauan akan terus dilaksanakan pada setiap masa oleh pihak Kementerian dan Jabatan Kerja Raya di kawasan blackspots yang telah dibuat rawatan disamping mengenalpasti lokasi-lokasi baharu blackspots diseluruh negara termasuklah di Negeri Kelantan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN KESAVAN A/L SUBRAMANIAM
[SUNGAI SIPUT]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

minta **MENTERI PERPADUAN NEGARA** menyatakan jumlah peruntukan yang disalurkan oleh MITRA pada tahun 2019 dan 2020 bagi tujuan pembangunan sosioekonomi kaum India di Parlimen Sungai Siput. Senaraikan pertubuhan-pertubuhan yang menerima peruntukan tersebut bagi tempoh masa 2019 hingga Oktober 2020.

JAWAPAN

Yang di-Pertua,

1. Tahun **2019** jumlah keseluruhan yang diperuntukan adalah **RM72,041.80** di Parlimen Sungai Siput . Bilangan pecahan penerima manfaat mengikut kluster adalah seperti berikut:

Kluster Modal Insan

KUMPULAN SASARAN	JUMLAH YANG DILULUSKAN (RM)
Murid berumur 4,5,6 tahun	72,041.80

(Nota: Bagi tahun 2019 tiada peruntukan diberi kepada Program MITRA dibawah Kluster Keusahawanan dan Kesejahteraan Sosial di Parlimen Sungai Siput)*

2. MITRA di JPM (Jan 2020 – Mac 2020)

Peruntukan yang disalurkan oleh MITRA di bawah JPM adalah **RM365,740** di Parlimen Sungai Siput.

Kluster Modal Insan

KUMPULAN SASARAN	JUMLAH YANG DILULUSKAN (RM)
Murid berumur 4,5,6 tahun	269,640

Kluster Keusahawanan

KUMPULAN SASARAN	JUMLAH YANG DILULUSKAN (RM)
Belia	96,100

3. MITRA di KPN (April 2020 – Dis 2020)

Peruntukan yang disalurkan oleh MITRA di bawah KPN adalah **RM168,065.45** di Parlimen Sungai Siput.

Kluster Modal Insan

KUMPULAN SASARAN	JUMLAH YANG DILULUSKAN (RM)
Murid berumur 4,5,6 tahun	85,351.70
Pelajar SJKT 9 -12 tahun	10,533.75
JUMLAH	95,885.45

Kluster Keusahawanan

KUMPULAN SASARAN	JUMLAH YANG DILULUSKAN (RM)
Wanita	22,680

Kluster Kesejahteraan Sosial

KUMPULAN SASARAN	JUMLAH YANG DILULUSKAN (RM)
Peserta Diabetes	49,500

4. Tahun **2020** jumlah keseluruhan yang diperuntukan adalah **RM533,805.45** di Parlimen Sungai Siput.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DR. KELVIN YEE LEE WUEN
[BANDAR KUCHING]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DR. KELVIN YII LEE WUEN [BANDAR KUCHING] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini penubuhan Majlis Khas MA63 dan apakah yang telah dibincangkan dan dipersetujui dalam Majlis tersebut. Apakah yang telah dilakukan sehingga sekarang di bawah Kementerian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak sejak penubuhannya.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUSJOHNITY ONGKILI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi menzahirkan komitmen dan keseriusan Kerajaan berhubung usaha-usaha untuk mengembalikan hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak seperti mana yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu telah bersetuju dengan penubuhan Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 (**Majlis Khas MA63**). Keputusan Jemaah Menteri ini telah diumumkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri sewaktu sambutan Hari Malaysia di Sibul, Sarawak pada 16 September 2020 yang lalu. Penubuhan Majlis Khas ini adalah selaras dengan syor dan keputusan Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKK MA63) yang telah dibubarkan pada 18 November 2019 di bawah Kerajaan terdahulu.
2. Mesyuarat Majlis Khas MA63 yang pertama telah diadakan pada 2 Disember 2020 dan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dengan dianggotai oleh YAB Ketua Menteri Sabah, YAB Ketua Menteri Sarawak termasuk Peguam Negeri dan Setiausaha Kerajaan Negeri bagi kedua-dua negeri tersebut. Mesyuarat Majlis Khas ini juga disertai oleh lapan (8) Menteri mewakili Kementerian yang berkait rapat dengan perihal pembangunan negeri Sabah dan Sarawak serta Peguam Negara, Ketua Setiausaha Negara dan Ketua Setiausaha Perbendaharaan.
3. Perkara-perkara yang telah dibincangkan adalah Terma Rujukan Majlis Khas MA63 serta keahliannya, penubuhan tiga (3) Jawatankuasa-jawatankuasa Kerja iaitu Jawatankuasa Kerja Rakan Sekutu, Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri dan Jawatankuasa Kerja Sosio-Ekonomi beserta keahlian setiap Jawatankuasa Kerja tersebut. Selain itu, mesyuarat ini telah membentangkan status terkini perkara-perkara yang telah dirujuk kepada JKKKMA63 sebelum ini. Majlis Khas ini diurusetikan oleh Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri

(BHESS), yang bertanggungjawab memastikan isu-isu yang berkaitan dengan MA63 dapat diselesaikan dan dilaksanakan dengan telus dan berkesan.

4. Bahagian Hal Ehwal Sabah dan Sarawak, Jabatan Perdana Menteri (**BHESS**) akan memantau rapi pelaksanaan keputusan-keputusan yang telah dicapai. Setiap kementerian/agensi terlibat akan mengemukakan pelaporan secara berkala kepada BHESS dan pelaporan ini akan dibentangkan di peringkat Majlis Khas MA63 yang akan datang.

5. Kerajaan yakin bahawa kejayaan dalam agenda ini akan meredakan ketidak-puasan hati rakyat di negeri Sabah dan Sarawak yang selama ini merenggangkan perpaduan dan integriti wilayah yang kukuh serta sekaligus akan dapat memperkasakan patriotisma dan nasionalisma negara bangsa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJI HASANUDDIN BIN MOHD YUNUS
[HULU LANGAT]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan status kejayaan Pelan Pembangunan Bola Sepak Negara 2014-2020, dan hala tuju kecemerlangan bola sepak Malaysia termasuk ranking terkini sejak merebaknya wabak COVID-19.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Pelan Pembangunan Bola Sepak Negara (NFDP) yang telah dilancarkan pada tahun 2014 merupakan satu pelan strategik jangka panjang bagi menghasilkan generasi baharu pemain-pemain bola sepak Malaysia yang boleh bersaing di peringkat Asia dan dunia seterusnya layak ke kejohanan Piala Dunia.

2. Program ini juga merupakan salah satu projek nasional dengan pelan jangka panjang yang mana fasa pertama bermula pada tahun 2014 sehingga tahun 2020 dan seterusnya fasa kedua bermula tahun 2021 sehingga tahun 2030. Pelan ini merupakan hasil usahasama Kementerian Belia dan Sukan (KBS), Kementerian Pendidikan Malaysia

(KPM) dan Persatuan Bola Sepak Malaysia (FAM). Sepanjang tahun ini, seramai 13,259 pemain telah dikenal pasti dari peringkat Akademi Tunas sehinggalah ke peringkat Akademi Mokhtar Dahari (AMD). Sejumlah 228 pemain elit negara yang berumur di antara 13 hingga 17 tahun telahpun ditempatkan di Akademi Mokhtar Dahari (AMD) di bawah bimbingan 42 jurulatih bertauliah.

3. **Graduan Akademi Mokhtar Dahari (AMD) yang pertama** pada tahun 2019 telahpun menyertai kelab antarabangsa dan tempatan seperti:

- i. Luqman Hakim Shamsudin telah menandatangani perjanjian untuk bermain dalam Kelab KV Kortrijk, Belgium. Beliau juga pernah dinamakan sebagai "*Best 60 Young Players in the World*" oleh akhbar The Guardian.
- ii. Seramai 27 pemain menyertai Selangor FA
- iii. Enam (6) pemain menyertai pasukan Johor Darul Takzim (JDT).

4. Selain itu, pemain-pemain ini juga telah menunjukkan **prestasi yang cemerlang** dalam beberapa siri kejohanan antarabangsa antaranya:

- i. Juara, Aspire Tri-series, Doha, Qatar, 2016, 2017 dan 2019
- ii. Juara, Kejohanan Jockey Cup Bawah 15 Tahun, Hong Kong, 2019
- iii. Juara AFF Bawah 15 Tahun, Kejohanan AFF U-15, Chonburi, Thailand, 2019
- iv. Juara – Whitsun Tournament 2018 Dortmund, Jerman
- v. Juara – Vogido Tournament 2018 Enschede, Holand

5. Pelatih-pelatih AMD juga turut **menarik perhatian beberapa kelab-kelab luar negara** untuk mengikuti sesi pemilihan kemasukan ke akademi-akademi kelab tersebut. Di antaranya adalah seperti Benfica, West Ham United, Lyon, Feyenoord, AZ Alkmaar, Tottenham Hotspur dan beberapa kelab-kelab Liga Jepun. AMD juga telah mendapat **pengiktirafan taraf 2 bintang** “AFC Elite Youth Scheme” daripada Asian Football Confederation (AFC) pada tahun 2019. Pengiktirafan ini membolehkan AMD mendapat bantuan dan sokongan teknikal dari pihak AFC.

6. Bagi merealisasikan hala tuju dan kecemerlangan bola sepak negara pada masa hadapan, Persatuan Bolasepak Malaysia (FAM) telah melancarkan pelan jangka panjang F:30 pada 31 Oktober 2018 dengan fasa pelaksanaan program untuk tempoh dua belas (12) tahun. Justeru itu, pihak Kementerian melalui MSN telah menyesuaikan Program Pembangunan Bola Sepak Negara supaya selari dengan F30 dalam menghasilkan Pelan Strategik PPBN 2021 -2030 dengan penetapan sembilan (9) inisiatif baru.

7. Penstrukturan semula pengurusan PPBN menyaksikan kehadiran FAM sebagai rakan strategik program tersebut untuk bersama-sama meningkatkan lagi keberkesanan pelaksanaan program ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK ZAKARIA BIN MOHD EDRIS @
TUBAU [LIBARAN]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

YB DATUK ZAKARIA BIN MOHD EDRIS @ TUBAU [LIBARAN] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan strategi Kementerian memperkasakan industri pelancongan akibat pandemik COVID-19 khususnya pelan kontingensi jangka masa panjang.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sepertimana Yang Berhormat sedia maklum, penularan wabak COVID-19 sememangnya memberi impak negatif kepada ekonomi hampir semua negara di seluruh dunia. Bagi industri pelancongan, memang tidak dinafikan bahawa ia merupakan antara industri pertama yang terjejas dan dijangkakan menjadi antara industri yang terakhir akan pulih.

2. Justeru itu, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya telah merangka dan melaksanakan Pelan Pemulihan Pelancongan dan Kebudayaan dalam usaha untuk menyelamatkan industri pelancongan negara. Antara strategi yang dilaksanakan adalah:

- (i) memulihkan kembali keyakinan orang awam untuk kembali melancong. Dalam hal ini, komuniti penggiat industri

pelancongan perlu mengamalkan pembudayaan baru dengan pematuhan kepada prosedur operasi standard atau SOP-SOP yang telah ditetapkan sebagai norma baharu aktiviti pelancongan di Malaysia;

- (ii) merancakkan semula pelancongan domestik dengan menawarkan pakej-pakej pelancongan yang lebih kreatif dan menarik melalui platform digital dan mempromosikan keunikan destinasi pelancongan di luar bandar atau *hidden gems*. Ini mengambil kira perkembangan dan pilihan pelancong kini lebih cenderung untuk memilih destinasi yang selamat, kurang sesak dengan kehadiran orang ramai serta tempat-tempat yang mempunyai udara segar;
- (iii) meningkatkan *standard* dan kualiti perkhidmatan dan produk-produk pelancongan dan kebudayaan terutamanya dari segi kebersihan dan keselamatan selaras dengan SOP pengoperasian yang telah ditetapkan oleh Majlis Keselamatan Negara (MKN) di tempat-tempat tarikan pelancong utama bagi menarik minat pelancong agar memilih untuk tinggal lebih lama, melawat lebih banyak tempat dan berbelanja lebih di Malaysia;
- (iv) meningkatkan penggunaan teknologi untuk perjalanan yang selamat, lancar dan tanpa sentuhan seperti pembayaran tanpa tunai (*cashless payment*), tempahan atas talian (*online booking*), transaksi tanpa sentuhan (*contactless transaction*), dan daftar masuk tanpa sentuhan; dan
- (v) memperkukuhkan kerjasama awam-swasta (*public-private partnerships*) terutamanya dalam mencipta semula produk pelancongan, seni dan budaya untuk menjadi lebih menarik dan inovatif.

3. Di samping itu, MOTAC ini juga sedang meneroka potensi untuk mengadakan *travel bubble* atau gelembung perjalanan dengan negara-negara zon hijau. Pihak Kementerian telah mengadakan konsultasi bersama agensi-agensi Kerajaan dan wakil-wakil daripada penggiat industri pelancongan untuk mencadangkan beberapa mekanisme gelembung perjalanan (*travel bubbles*) yang boleh digunapakai oleh Malaysia bagi membuka semula aktiviti pelancongan rentas sempadan dengan cara yang selamat dan sistematik. Cadangan ini akan diperhalusi oleh Kementerian dan agensi lain yang berkaitan seperti MKN, Kementerian Kesihatan, Kementerian Dalam Negeri, Kementerian Luar Negeri dan Kementerian Pengangkutan bagi dipertimbangkan untuk dilaksanakan apabila tiba waktu yang bersesuaian kelak.

4. Bagi strategi jangka panjang untuk mengembalikan daya saing industri pelancongan negara di peringkat dunia, MOTAC akan melaksanakan agenda transformasi yang akan memberi fokus kepada usaha-usaha untuk meningkatkan pendapatan negara, menggalakkan usaha kerjasama dan pelaburan, memperkasa masyarakat setempat dan mengukuhkan daya tahan serta kemapanan industri pelancongan negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : PUAN ALICE LAU KIONG YIENG
[LANANG]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

PUAN ALICE LAU KIONG YIENG [LANANG] minta **MENTERI PEMBANGUNAN WANITA, KELUARGA DAN MASYARAKAT** menyatakan langkah yang telah dan akan diambil oleh Kementerian untuk memastikan bahawa hak penjagaan dan penyelenggaraan kanak-kanak akan dipelihara sekiranya pasangan ibu atau bapa warga asing sudah bercerai ataupun meninggal dunia, dan ingin bermastautin di negara ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Isu penjagaan dan penyenggaraan kanak-kanak atas sebab perceraian ibu bapa ataupun sekiranya salah seorang daripada mereka telah meninggal dunia adalah diputuskan oleh pihak Mahkamah Syariah bagi kanak-kanak yang beragama Islam dan oleh Mahkamah Sivil bagi kanak-kanak bukan Islam. Dalam hal ini, urusan penjagaan serta penyenggaraan termasuk isu kemastautinan kanak-kanak untuk kekal tinggal di Malaysia walaupun ibu atau bapanya merupakan warganegara asing, masih lagi diletakkan di bawah tanggungjawab ibu atau bapa tersebut. Perkara-perkara ini adalah di luar bidang kuasa Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat.

Walaupun bagaimanapun, sekiranya ibu atau bapa berkenaan gagal menjalankan tanggungjawab sehingga menyebabkan kanak-kanak terdedah kepada penderaan atau pengabaian, maka Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM) akan mengambil tindakan berdasarkan peruntukan di bawah Akta Kanak-Kanak 2001 [*Akta 611*]. Pemeliharaan dan perlindungan akan diberikan kepada kanak-kanak di bawah 18 tahun tanpa mengira status kewarganegaraan kanak-kanak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN NGA KOR MING [TELUK INTAN]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN NGA KOR MING [TELUK INTAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan nama Menteri dan Timbalan Menteri yang masih belum mengisytiharkan harta kepada SPRM setakat ini dan apakah tindakan akan diambil terhadap mereka.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, kesemua Ahli Jemaah Menteri dan Timbalan menteri telah pun telah mengemukakan sesalinan perisytiharan harta kepada Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM). SPRM hanya menyediakan *platform* untuk pemaparan harta melalui *website*.

Walau bagaimanapun, Ahli Parlimen yang gagal mengisytiharkan harta akan dirujuk kepada Jawatankuasa Hak dan Kebebasan Parlimen mengikut Peraturan Mesyuarat 80 Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat kerana melanggar hak dan keistimewaan majlis.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID BIN HAMIDI
[BAGAN DATUK]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATO' SERI DR. AHMAD ZAHID BIN HAMIDI [BAGAN DATUK] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh manakah perkembangan pendaftaran automatik serta layak mengundi bagi umur 18 tahun dan adakah terdapat sebarang kemungkinan ianya akan digunapakai dalam PRU-15 yang akan datang.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang dalam persiapan untuk melaksanakan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik berdasarkan kepada pindaan Perkara 119(4) Perlembagaan Persekutuan yang telah diluluskan oleh Parlimen pada Mesyuarat Kedua Penggal Kedua Parlimen Keempat Belas. Persiapan yang sedang dilaksanakan oleh SPR adalah meliputi penyediaan **pindaan kepada Peraturan-Peraturan Pilihan Raya (Pendaftaran Pemilih) 2002 dan undang-undang lain yang berkaitan, penyediaan *standard operating procedures* (SOP) dan penyediaan sistem dan infrastruktur** bagi pelaksanaan umur kelayakan pengundi 18 tahun dan pendaftaran pemilih secara automatik.

Bagi maksud membantu SPR dalam menyediakan SOP pelaksanaan pendaftaran pemilih secara automatik ini, SPR telah mengadakan **beberapa sesi libat urus** bersama beberapa jabatan/agensi Kerajaan seperti Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri; Kementerian Dalam Negeri; Jabatan Pendaftaran Negara (JPN); Jabatan Penjara Malaysia; Pejabat Ketua Pendaftar Mahkamah; Kementerian Kesihatan Malaysia; Angkatan Tentera Malaysia; dan Polis DiRaja Malaysia.

SPR juga telah mengadakan beberapa sesi libat urus seperti berikut:

- (i) Sesi Libat Urus Bersama Parti-Parti Politik Dari Blok Kerajaan Dan Blok Pembangkang (Bipartisan) Berhubung Pelaksanaan Umur Pengundi dan Calon 18 Tahun serta Pendaftaran Pemilih Secara Automatik pada 3 Oktober 2019;

- (ii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sarawak pada 26 November 2019; dan
- (iii) Sesi Libat Urus Dengan Pertubuhan-Pertubuhan Bukan Kerajaan dan Parti-Parti Politik Negeri Sabah pada 3 Disember 2019.

Melalui penganjuran sesi-sesi libat urus tersebut, SPR telah memberi penerangan mengenai perancangan pelaksanaan pindaan undang-undang yang telah diluluskan serta mendapatkan maklum balas dan pandangan daripada semua pihak.

Di samping itu, SPR juga sedang bekerjasama dengan JPN melalui **Jawatankuasa Taskforce SPR dan JPN** dalam persiapan melaksanakan pendaftaran pemilih secara automatik dan urusan-urusan lain yang berkaitan. SPR menjangkakan semua persiapan yang sedang diambil tindakan oleh SPR akan dapat disiapkan dalam tempoh **18 hingga 24 bulan dari tarikh kelulusan pindaan oleh Dewan Negara pada 25 Julai 2019**. Sehubungan itu, jangkaan tarikh pelaksanaan tersebut adalah selewat-lewatnya pada bulan **Julai 2021**. Walau bagaimanapun, jangkaan sama ada akan digunakan untuk Pilihan Raya Umum Ke-15 yang akan datang masih belum dapat ditentukan sekarang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah beliau akan menunaikan janji membubarkan Parlimen sekiranya memenangi pilihan raya negeri Sabah baru-baru ini.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Sebagaimana Ahli Berhormat sedia maklum, telah menjadi tanggungjawab Kerajaan untuk memastikan negara terus maju ke hadapan terutamanya dalam menghadapi landskap pasca Covid-19. Kerajaan pada masa ini perlu memastikan segala perancangan berkaitan kestabilan politik, ekonomi dan sosial dapat dilaksanakan agar kelangsungan hidup seluruh rakyat Malaysia sentiasa terbela dalam apa jua keadaan sekalipun.

Sesungguhnya Kerajaan sentiasa mengotakan janji yang telah dinyatakan sebelum ini agar rakyat dapat menilai sejauh mana ketelusan dan keseriusan pemerintah di bawah Kerajaan Perikatan Nasional. Namun begitu, membubarkan Parlimen dan mengadakan pilihan raya dalam keadaan negara berdepan cabaran penularan Covid-19 adalah bukanlah langkah yang tepat buat masa ini kerana Kerajaan sedang berusaha untuk memerangi wabak tersebut dan mengawal gelombang ketiga serta mengelak gelombang-gelombang seterusnya daripada berlaku. Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN SIVAKUMAR VARATHARAJU NAIDU
[BATU GAJAH]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN SIVAKUMAR VARATHARAJU NAIDU [BATU GAJAH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada pendekatan Bank Grameen yang menjadi asas penubuhan Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) masih diguna pakai sehingga kini. Apakah pencapaian AIM dan kajian-kajian yang telah dilaksanakan untuk memperbaiki kaedah pengurusan dana serta program-program untuk membantu meningkatkan ekonomi rumahtangga.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bahawa pemerbadanan dan pembangunan Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) pada asasnya mengambil pendekatan kredit mikro dalam membasmi kemiskinan yang diperkenalkan Bank Grameen di Bangladesh pada tahun 1976. Projek awal untuk menguji kesesuaian Pendekatan Bank Grameen (PBG) ini yang dikenali sebagai Projek Ikhtiar dikendalikan oleh USM dan dibiayai oleh Yayasan Pembangunan Ekonomi Islam Malaysia (YPEIM), Pusat Pembangunan Asia Pasifik (APDC) dan Kerajaan Negeri Selangor.

Projek Ikhtiar tersebut bermatlamat untuk mengurangkan kemiskinan luar bandar dengan menyerahkan hak kredit mikro kepada golongan miskin. Penyaluran kredit mikro ini adalah bagi membiayai apa sahaja usaha bagi meningkatkan pendapatan serta memperkukuhkan golongan miskin dengan pengurusan bersama AIM, sebuah pemerbadanan pemegang amanah yang diperbadankan di bawah Akta Pemegang Amanah (Pemerbadanan) 1952 [Akta 258] pada 17 September 1987.

Seterusnya, objektif pemerbadanan AIM adalah menyediakan pembiayaan kredit mikro untuk membiayai kegiatan-kegiatan yang boleh menambah dan meningkatkan pendapatan, melahirkan usahawan daripada kalangan miskin dan berpendapatan rendah serta menyediakan kemudahan kewangan, bimbingan dan latihan berterusan kepada usahawan-usahawan dari keluarga miskin dan berpendapatan rendah.

Dalam hal ini, program Sahabat AIM bertujuan untuk membantu golongan miskin meningkatkan taraf hidup dan sehingga akhir bulan Jun 2020, seramai 377,906 orang telah menyertai AIM. Program Sahabat AIM memberikan pinjaman tanpa cagaran, tanpa penjamin mahupun tindakan undang-undang dalam mendapatkan semula wang pinjaman. Pada masa yang sama, AIM turut menempatkan beberapa orang Pegawai Amanah di

setiap 136 buah cawangan AIM seluruh negara bertujuan untuk mengesan dan mencari isirumah miskin.

Semenjak lebih 30 tahun pemerbadanan AIM, kaedah pengurusan dana serta program-program yang dilaksanakan adalah berpandukan kepada Surat Ikatan Amanah (SIA) AIM. Bagi memperkukuhkan lagi peranan dan tanggungjawabnya, AIM akan melaksanakan **inisiatif-inisiatif** berikut:

- (i) melaksanakan pindaan SIA AIM;
- (ii) Mesyuarat AIM bersama LHDNM berkaitan subseksyen 44(6) Akta Cukai Pendapatan 1967;
- (iii) pelantikan juruaudit luar;
- (iv) penstrukturan semula pembayaran balik pinjaman Kerajaan;
- (v) memperkasakan Ekosistem AIM melalui pengoperasian 2 koperasi iaitu Koperasi Kakitangan AIM Berhad (KOOP Kakitangan) dan Koperasi Sahabat Amanah Ikhtiar Malaysia Berhad (KOOP Sahabat);
- (vi) penstrukturan semula operasi AIM; dan
- (vii) latihan keusahawanan seperti Program Latihan Asas Keusahawanan, Program Pembangunan Perniagaan, Program Khas Berstruktur dan Program Himpunan Usahawan/Karnival Usahawan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PUAN NURUL IZZAH BINTI ANWAR
[PERMATANG PAUH]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

PUAN NURUL IZZAH BINTI ANWAR [PERMATANG PAUH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini pemansuhan Seksyen 309 Kanun Keseksaan untuk menyahjenayah cubaan membunuh diri selari dengan seruan Pertubuhan Kesihatan Sedunia, mengambil kira penemuan laporan dalam Malaysian Journal of Psychiatry mendapati undang-undang yang menghukum percubaan bunuh diri tidak mampu mengurangkan kekerapan kes.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan melalui Jabatan Peguam Negara mengambil inisiatif untuk mengkaji undang-undang berkenaan dengan kesalahan persubahatan dan percubaan membunuh diri di Malaysia. Ini kerana berdasarkan statistik sehingga 2015, insiden percubaan membunuh diri semakin meningkat dan meliputi pelbagai peringkat umur. Percubaan membunuh diri berlaku disebabkan oleh pelbagai faktor. Oleh yang demikian, pendekatan yang lebih holistik perlu diambil untuk mengekang perbuatan tersebut.

Kajian ini meliputi dua bahagian, dimana bahagian pertama kajian ini ditumpukan kepada kesalahan percubaan membunuh diri di bawah seksyen 309 Kanun Keseksaan. Manakala bahagian kedua kajian ditumpukan kepada kesalahan persubahatan membunuh diri di bawah seksyen 305 dan 306 Kanun Keseksaan. Pada masa kini, bahagian pertama kajian ini sedang dalam peringkat rundingan dengan pihak yang berkepentingan.

Jabatan Peguam Negara juga sedang menimbangkan cadangan daripada pihak berkepentingan untuk mengeluarkan percubaan membunuh diri daripada sistem keadilan jenayah dan memasukkan orang yang membuat percubaan membunuh diri ke dalam sistem rawatan kesihatan bagi mendapatkan rawatan yang sewajarnya. Kajian juga turut melihat perbandingan peruntukan undang-undang mengenai percubaan untuk membunuh diri di United Kingdom, New Zealand, India dan Singapura.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN RAMKARPAL SINGH A/L
KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilakah *Temporary Measures for Reducing the Impact of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) Bill 2020* yang diluluskan oleh Dewan Rakyat pada 25 Ogos 2020 dan Dewan Negara pada 22 September 2020 akan dijadikan undang-undang.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli yang Berhormat, Rang Undang-Undang Langkah Sementara Bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19) 2020 telah mendapat perkenan Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada 16 Oktober 2020 selaras dengan Perkara 66 Perlembagaan Persekutuan.

Seterusnya Rang Undang-Undang ini telah diwartakan pada 23 Oktober 2020 sebagai Akta Langkah-Langkah Sementara bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19) 2020 [Akta 829]. Akta ini akan berkuat kuasa selama 2 tahun dari tarikh pewartaan pada 23 Oktober 2020 atau sebagaimana tarikh permulaan kuat kuasa yang telah diperuntukkan di mana-mana Bahagian-Bahagian berkaitan dalam Akta ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATUK MOHAMAD BIN ALAMIN [KIMANIS]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATUK MOHAMAD BIN ALAMIN [KIMANIS] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perkembangan terbaharu dalam pelaksanaan hak-hak Sabah sebagaimana yang disebutkan di dalam Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), khususnya status perkembangan perbincangan mengenai peningkatan pemberian royalti minyak kepada Sabah dan Sarawak yang dibincangkan dalam mesyuarat Jawatankuasa Khas Kabinet yang ditubuhkan pada tahun 2019.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUSJOHNITY ONGKILI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi menzahirkan komitmen dan keseriusan Kerajaan berhubung usaha-usaha untuk mengembalikan hak-hak negeri Sabah dan negeri Sarawak seperti mana yang termaktub di dalam Perlembagaan Persekutuan dan Perjanjian Malaysia 1963 (MA63), Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu telah bersetuju dengan penubuhan Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963 (**Majlis Khas MA63**). Keputusan Jemaah Menteri ini telah diumumkan sendiri oleh YAB Perdana Menteri sewaktu sambutan Hari Malaysia di Sibu, Sarawak pada 16 September 2020 yang lalu. Penubuhan Majlis Khas ini adalah selaras dengan syor dan keputusan Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 (JKKK MA63) yang telah dibubarkan pada 18 November 2019 di bawah Kerajaan terdahulu.
2. Mesyuarat Majlis Khas MA63 yang pertama telah diadakan pada 2 Disember 2020 dan dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri dengan dianggotai oleh YAB Ketua Menteri Sabah, YAB Ketua Menteri Sarawak termasuk Peguam Negeri dan Setiausaha Kerajaan Negeri bagi kedua-dua negeri tersebut. Mesyuarat Majlis Khas ini juga disertai oleh lapan (8) Menteri mewakili Kementerian yang berkait rapat dengan perihal pembangunan negeri Sabah dan Sarawak serta Peguam Negara, Ketua Setiausaha Negara dan Ketua Setiausaha Perbendaharaan.
3. Perkara-perkara yang telah dibincangkan adalah Terma Rujukan Majlis Khas MA63 serta keahliannya, penubuhan tiga (3) Jawatankuasa-jawatankuasa Kerja iaitu Jawatankuasa Kerja Rakan Sekutu, Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri dan Jawatankuasa Kerja Sosio-Ekonomi beserta keahlian setiap Jawatankuasa Kerja tersebut. Selain itu, mesyuarat ini telah membentangkan status terkini Majlis Khas MA63.

4. Berhubung dengan status semasa pelaksanaan 17 daripada 21 perkara yang telah diputuskan oleh JKKKMA63, secara umumnya, agensi-agensi yang bertanggungjawab dijangka memerlukan tempoh masa sekitar 1-2 tahun untuk melaksanakan keputusan-keputusan tersebut. Ini kerana keputusan yang diputuskan oleh Jawatankuasa Kabinet sebelum ini merupakan persetujuan dasar yang mana memerlukan kepada tindakan susulan seperti pindaan kepada undang-undang/penggubalan undang-undang yang baharu sama ada di peringkat Kerajaan Persekutuan mahupun Kerajaan Negeri.

5. Manakala berhubung baki 4 perkara yang masih belum selesai iaitu **Royalti Minyak dan Bayaran Tunai Petroleum, Mineral Minyak dan Medan Minyak, Akta Laut Wilayah 2012 [Akta 750] dan Akta Pelantar Benua 1966 [Akta 83]**, perbincangan berhubung perkara-perkara ini akan diteruskan dalam mesyuarat-mesyuarat Majlis Khas yang akan datang.

6. Kerajaan yakin bahawa kejayaan dalam agenda ini akan meredakan ketidak-puasan hati rakyat di negeri Sabah dan Sarawak yang selama ini merenggangkan perpaduan dan integriti wilayah yang kukuh serta sekaligus akan dapat memperkasakan patriotisma dan nasionalisma negara bangsa.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK MOHD. AZIS BIN JAMMAN
[SEPANGGAR]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATUK MOHD. AZIS BIN JAMMAN [SEPANGGAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan isu-isu yang masih belum dapat diselesaikan dalam usaha mengembalikan semula hak dan status Sabah dan Sarawak sebagai rakan kongsi bersama dalam Persekutuan Malaysia melalui Perjanjian Malaysia 1963 (MA63).

JAWAPAN

**YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUSJOHNITY ONGKILI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sememangnya terdapat banyak lagi perkara yang masih belum selesai atau tiada keputusan di bawah Jawatankuasa Khas Kabinet Untuk Menyemak Pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 yang ditubuhkan di bawah Kerajaan terdahulu iaitu:

- (i) Royalti Minyak dan Bayaran Tunai Petroleum;**
- (ii) Mineral Minyak dan Medan Minyak;**
- (iii) Akta Laut Wilayah 2012 [Akta 750]; dan**
- (iv) Hak Negeri ke atas Pelantar Benua (Akta Pelantar Benua 1966 [Akta 83]).**

2. Oleh yang demikian, perbincangan berhubung perkara-perkara ini akan diteruskan dalam **Majlis Khas Mengenai Perjanjian Malaysia 1963** (Majlis Khas MA63) yang telah diluluskan penubuhannya oleh Jemaah Menteri pada 9 September 2020 yang lalu.

3. Pada waktu yang sama, sebagai menunjukkan keprihatinan dan keihlasan Kerajaan Persekutuan bagi membantu Kerajaan Negeri Sarawak berhubung isu berkaitan tuntutan negeri berkaitan petroleum dan gas, YAB Perdana Menteri telah melantik YB Menteri Kewangan dan YB Menteri Kanan Kerja Raya untuk membincangkan perkara berkenaan royalti minyak bersama Petronas dan Kerajaan negeri Sarawak dalam satu Jawatankuasa Bersama yang diurus setia oleh Kementerian Kewangan.

4. Memandangkan proses rundingan masih sedang berjalan, maklumat berkaitan terma-terma yang sedang dirundingkan/ dibincangkan dalam Jawatankuasa Bersama tersebut akan diketahui kelak.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN AHMAD TARMIZI BIN SULAIMAN [SIK]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan Kerajaan mempunyai rancangan untuk memisahkan kedua jawatan ini iaitu Ketua Pengarah JKSM menumpukan hal pentadbiran Mahkamah (seperti Ketua Pendaftar Mahkamah Sivil) dan Ketua Hakim JKSM menumpukan aspek kehakiman syarie (seperti Ketua Hakim Negara).

JAWAPAN

**(YB SENATOR DATUK DR. ZULKIFLI MOHAMAD AL-BAKRI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI)**

Yang di-Pertua,

1. Jabatan Kehakiman Syariah Malaysia (JKSM) telah ditubuhkan pada tahun 1998 sebagai agensi pusat yang bertanggungjawab dalam penyelarasan pengurusan dan pentadbiran kehakiman dan perundangan Syariah di Malaysia. Sebagaimana yang kita semua sedia maklum, pentadbiran kehakiman Syariah/Mahkamah Syariah adalah terletak di bawah bidangkuasa Kerajaan Negeri sebagaimana yang diperuntukkan oleh Jadual Kesembilan, Senarai II - Senarai Negeri, Perlembagaan Persekutuan.

2. Selain berfungsi sebagai agensi penyelarasan berkaitan dasar kehakiman Syariah, JKSM juga berperanan untuk mendengar kes-kes

rayuan di Mahkamah Syariah Negeri-Negeri yang telah melantik Ketua Pengarah/Ketua Hakim Syarie dan Hakim-Hakim Rayuan JKSM sebagai ahli panel hakim Mahkamah Rayuan Syariah setelah berunding dengan Pihak Berkuasa Negeri dan setelah mendapat perkenan dari DYMM Sultan/Raja di Negeri-negeri berkenaan termasuk di Wilayah-Wilayah Persekutuan. Ketua Pengarah/Ketua Hakim Syarie JKSM pada lazimnya semasa bersidang bersama Panel Hakim Rayuan yang lain akan dilantik sebagai Pengerusi Sidang Rayuan di Mahkamah Syariah Negeri-negeri tersebut.

3. Dengan demikian, pendengaran kes-kes rayuan di Mahkamah Rayuan Syariah Negeri-Negeri oleh panel Hakim-Hakim Rayuan dari JKSM dapat membantu ke arah keseragaman dari segi keputusan, pemakaian undang-undang substantif dan prosedural yang betul dan tepat serta menjadi panduan kepada Mahkamah-mahkamah bawahan. Ini disebabkan Mahkamah Rayuan Syariah merupakan hierarki mahkamah Syariah yang tertinggi dalam sistem kehakiman Syariah di Negeri-negeri/Wilayah-Wilayah Persekutuan.

4. Peranan Ketua Pengarah/Ketua Hakim Syarie JKSM sebagai Ketua Perkhidmatan Skim Pegawai Syariah dan Ketua Jabatan ini serta bertindak sebagai Hakim Mahkamah Rayuan Syariah Negeri-Negeri yang melantik dan diberi tauliah oleh DYMM Sultan/Raja di Negeri-negeri tersebut termasuk di Wilayah-Wilayah Persekutuan adalah masih lagi relevan dan sesuai dimana dwi fungsi dan peranan ini telah dapat dilaksanakan secara sistematik, teratur dan efisien. Justeru itu, Kerajaan buat masa ini akan meneruskan mekanisme yang sedia ada.

5. Kerajaan juga mempunyai perancangan untuk memperkasakan Sistem Kehakiman Syariah melalui pertambahan hierarki Mahkamah Syariah daripada 3 peringkat sedia ada. Usaha ini akan meletakkan Mahkamah Syariah seperti juga Mahkamah Sivil di mana urusan kehakiman diketuai oleh Ketua Hakim Negara manakala urusan pentadbiran mahkamah diketuai oleh Ketua Pendaftar Mahkamah Persekutuan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN FONG KUI LUN
[BUKIT BINTANG]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN FONG KUI LUN [BUKIT BINTANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perancangan Kerajaan untuk meletakkan negara ke landasan yang betul setelah mengambil alih pentadbiran Kerajaan dari Kerajaan PH dan seterusnya berjaya menunjukkan kerja yang baik hasil pengalaman pahit manis yang dilaluinya selama ini.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan Perikatan Nasional mengambil alih pentadbiran negara sewaktu dunia dan negara sedang dilanda wabak Covid-19. Kerajaan berdepan dengan situasi yang luar biasa yang tidak pernah berlaku sebelum ini (*unprecedented situation*). Kerajaan berhadapan dengan kemelut kesihatan dan ekonomi akibat pandemik Covid-19 yang turut memberi kesan kepada kelangsungan hidup rakyat. Justeru, Kerajaan Perikatan Nasional bertekad untuk memutuskan rantai Covid-19 dan memulihkan ekonomi negara.

Antara pelaksanaan utama dilaksanakan kerajaan dalam menangani COVID-19 ialah dengan mengambil langkah yang sukar, tetapi perlu iaitu pelaksanaan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dalam usaha memutuskan rantai penularan COVID-19. Kerajaan juga memberi peruntukan tambahan kepada sektor kesihatan khususnya bantuan kepada petugas barisan hadapan bagi mengekang penularan pandemik ini.

Seterusnya, Kerajaan dengan pantas mengambil langkah proaktif melaksanakan dasar dan pelan jangka masa pendek, jangka sederhana dan jangka masa panjang bagi merangsang semula pertumbuhan ekonomi. Kerajaan memperkenalkan Pakej Rangsangan Ekonomi seperti Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin Rakyat (PRIHATIN), PRIHATIN PKS, Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA) dan KITA PRIHATIN melibatkan keseluruhan RM322.5 billion bagi membantu setiap lapisan rakyat termasuk Perusahaan Kecil dan Sederhana Mikro supaya kedudukan sektor ekonomi kekal aktif. Inisiatif-inisiatif yang dijalankan ini menggambarkan tindak balas kerajaan yang responsif dalam menangani isu disampaikan oleh rakyat dan komuniti perniagaan Malaysia.

Selain bantuan langsung kepada sektor ekonomi, Kerajaan turut prihatin terhadap kebajikan rakyat dari aspek perundangan. Rang Undang-Undang (RUU) Langkah-Langkah Sementara Bagi Mengurangkan Kesan Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19) 2020 yang telah diluluskan baru-baru ini bertujuan memberi pelepasan sementara kepada obligasi kontrak yang tidak dapat dilaksanakan akibat langkah-langkah Kerajaan untuk menangani penularan wabak COVID-19. RUU ini telah menyaksikan pindaan terhadap 14 akta serta dua ordinan melibatkan banyak pihak seperti penyewa, tuan rumah, penjual, pembiaya, peminjam dan sebagainya.

Mengambil iktibar atas kejadian yang berlaku termasuk pengalaman menghadapi cabaran situasi semasa, Kerajaan bertekad untuk terus meletakkan Malaysia di landasan yang betul dengan Perlembagaan Persekutuan menjadi tunjang dan asas kepada pentadbiran negara. Usaha-usaha ini akan terus dilaksanakan serta dipantau keberkesanan pelaksanaannya baik melalui pelan jangka masa panjang, jangka masa sederhana dan jangka masa pendek misalnya seperti Belanjawan 2021, rancangan lima tahun pembangunan negara iaitu Rancangan Malaysia ke-12 (2021 hingga 2025) dan Wawasan Kemakmuran Bersama 2030 (WKB 2030).

Beberapa dasar nasional penting negara juga akan sentiasa disemak dan diperhalusi dari semasa ke semasa supaya ianya bertepatan dengan keperluan dan kehendak semasa seperti Dasar Industri Nasional 4.0 (Industri4IR), Pelan Induk Ekonomi Digital dan sebagainya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI HAJI AHMAD BIN HAJI MASLAN
[PONTIAN]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATUK SERI HAJI AHMAD BIN HAJI MASLAN [PONTIAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan usaha terkini Kerajaan serta bukti kejayaannya bagi memulihkan kestabilan politik serta memantapkan ekonomi rakyat dan negara ketika berhadapan dengan cabaran wabak COVID-19 di dalam dan luar negara.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti Ahli Yang Berhormat sedia maklum, pandemik COVID-19 telah memberi kesan yang amat ketara kepada ekonomi negara. Pertumbuhan KDNK bagi bulan Januari 2020 sehingga September 2020 telah menguncup sebanyak 6.4%.

2. Bagi membendung kesan pandemik COVID-19 tersebut ke atas ekonomi dan rakyat, Kerajaan telah memperkenalkan beberapa pakej rangsangan ekonomi, iaitu:

- Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin Rakyat (PRIHATIN) pada 27 Mac 2020;
- Pakej Rangsangan Ekonomi Prihatin Rakyat (PRIHATIN TAMBAHAN) pada April 2020;
- Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA) pada Jun 2020; dan
- Inisiatif Tambahan Prihatin atau KITA PRIHATIN pada September 2020.

3. Pakej rangsangan ekonomi tersebut berjumlah sebanyak RM305 bilion atau kira-kira 20% kepada KDNK adalah antara pakej rangsangan yang terbesar di kalangan negara membangun.

4. Berdasarkan semua inisiatif yang telah dilaksanakan oleh Kerajaan, keadaan ekonomi dijangka pulih tahun depan. Beberapa petunjuk terkini telah mula menunjukkan prestasi ekonomi yang lebih baik antaranya ialah:

- a) Kadar pengangguran telah bertambah baik kepada 4.6% pada September 2020 berbanding 5.3% pada bulan Mei 2020;
- b) Prestasi Indeks Pengeluaran Sektor Pembuatan telah berkembang sebanyak 2.1% pada bulan September 2020 berbanding dengan penguncupan 2.1% pada bulan Ogos 2020; dan
- c) Nilai jualan sektor pembuatan juga telah mencatat peningkatan sebanyak 3.7% pada bulan September kepada RM121.2 bilion.

5. Rang Undang-Undang Perbekalan 2021 telah diluluskan di Peringkat Dasar oleh Dewan Rakyat. Di samping itu, setakat Jam 3 Petang, 8 Disember 2020, Perbekalan 2021 bagi 17 Kementerian telahpun diluluskan oleh Dewan Rakyat.

6. Kerajaan percaya bahawa dengan pendekatan dan langkah bagi mempercepatkan pemulihan ekonomi dan memelihara kesejahteraan rakyat yang diperkenalkan dalam Bajet 2021, keadaan ekonomi negara akan kembali kukuh, berdaya tahan dan mapan bagi memastikan kebajikan dan kesejahteraan rakyat terus terpelihara. Ini akan menyumbang kepada kestabilan politik.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN WONG HON WAI
[BUKIT BENDERA]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN WONG HON WAI [BUKIT BENDERA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah perancangan Kerajaan untuk memperkemaskan peperiksaan Sijil Amalan Guaman ataupun '*Certificate of Legal Practice*' (CLP) dan sama ada peperiksaan ini akan digantikan dengan '*Common Bar Examination*'.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini, cadangan pelaksanaan dan pengoperasian *Common Bar Course* (CBC) bagi menggantikan *Certificate of Legal Profession* (CLP) sedang dibincangkan oleh Majlis Peguam Malaysia dan Lembaga Kelayakan Profesion Undang-Undang (*Legal Profession Qualifying Board* (LPQB)). Kerajaan akan meneliti dan membuat keputusan berhubung perkara ini apabila cadangan tersebut dimuktamadkan dan diterima daripada pihak berkenaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN AHMAD JOHNNIE BIN ZAWAWI
[IGAN]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

**TUAN AHMAD JOHNNIE BIN ZAWAWI [IGAN] minta PERDANA
MENTERI** menyatakan apakah Kerajaan bercadang untuk membina
Pejabat Persekutuan di daerah Daro memandangkan Jabatan-Jabatan
Persekutuan sekarang menumpang di Pejabat Daerah Daro dan
menyewa di Lot Kedai.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI PANGLIMA DR. MAXIMUSJOHNITY ONGKILI,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL SABAH DAN SARAWAK)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berdasarkan kepada semakan Pejabat Setiausaha Persekutuan Sarawak, didapati bahawa terdapat **9 jabatan/agensi persekutuan** yang beroperasi di daerah Daro, Sarawak. Daripada jumlah tersebut, sebanyak **enam (6) jabatan/agensi telah mempunyai bangunan sendiri** iaitu Jabatan Bomba dan Penyelamat, Pejabat Pendidikan Daerah, Hospital Daro, Pejabat Perikanan Laut Daro, Jabatan Kemajuan Masyarakat (KEMAS) Daro dan Klinik Kesihatan Daro.
2. Sementara itu, terdapat **dua (2) jabatan/agensi** lagi iaitu Jabatan Sukarelawan Malaysia, Daro dan Jabatan Pendaftaran Negara Daerah Daro **beroperasi secara sementara** di bangunan Pejabat Daerah Daro.
3. Manakala hanya **satu (1) lagi agensi** iaitu Jabatan Penerangan Malaysia Daerah Daro **didapati masih menyewa** di lot kedai sebagai premis pejabat.
4. Justeru itu, berdasarkan kepada maklumat seperti yang dimaklumkan di sini, Kerajaan tidak mempunyai sebarang perancangan untuk membina Kompleks Gunasama Persekutuan di Daerah Daro memandangkan tiada keperluan yang mendesak untuk cadangan tersebut dilaksanakan buat masa ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' SERI UTAMA HAJI MUKHRIZ
BIN TUN DR. MAHATHIR [JERLUN]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

DATO' SERI UTAMA HAJI MUKHRIZ BIN TUN DR. MAHATHIR [JERLUN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengapa Undi Tidak Percaya terhadap Perdana Menteri yang diusulkan oleh Ahli Parlimen Langkawi tidak boleh dibahas dan dibuat undian di Dewan Rakyat, serta diawalkan sebelum urusan - urusan Kerajaan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Sebagaimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, bahawa Usul daripada Yang Berhormat Langkawi telah dimasukkan di dalam Aturan Urusan Mesyuarat Dewan Rakyat bagi Mesyuarat Ketiga, Penggal Ketiga Parlimen Keempat Belas. Usul tersebut akan dipertimbangkan selaras dengan Peraturan Mesyuarat 14 dan 15(1) Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.

Selaras dengan Peraturan Mesyuarat 15(1) Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat, pada tiap-tiap hari persidangan mesyuarat, urusan Kerajaan hendaklah didahulukan daripada urusan-urusan lain. Sehubungan dengan itu, urusan-urusan lain termasuk usul persendirian hanya akan dibahaskan selepas semua urusan Kerajaan selesai.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD
[SETIAWANGSA]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD [SETIAWANGSA] minta
PERDANA MENTERI menyatakan:

- a) apakah latar belakang dasar pengisytiharan harta di kalangan anggota pentadbiran, wakil rakyat dan penjawat awam; dan
- b) semua perubahan dasar dan cara pengisytiharan harta di kalangan ketiga-tiga golongan dari awal hingga ke dasar Kerajaan yang terbaharu.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan telah menyatakan komitmen berkaitan perisytiharan harta pada 11 Mac 2020 bahawa semua Anggota Pentadbiran perlu mengisytiharkan harta mereka dan melalui usul daripada YB Menteri di JPM mengenai pengisytiharan harta bagi Ahli Dewan Rakyat yang diluluskan pada 1 Julai 2019. Seterusnya pengisytiharan harta tersebut dipaparkan di portal SPRM yang boleh diakses di *mydeclaration.sprm.gov.my*. Langkah ini penting bagi memberi perspektif kepada rakyat berkaitan usaha-usaha dalam memberi komitmen kepada prinsip akauntabiliti dan ketelusan.

Pengisytiharan harta hendaklah dibuat seperti mana yang dinyatakan dalam Kod Etika bagi Anggota Pentadbiran dan Ahli Parlimen yang dikeluarkan selaras dengan keputusan Mesyuarat Jawatankuasa Khas Kabinet mengenai Anti-Rasuah (JKKMAR) Siri 2 Tahun 2018. Semua Anggota Pentadbiran dan Ahli Parlimen hendaklah membuat pengisytiharan harta seperti mana yang dinyatakan dalam Kod Etika tersebut setiap 2 tahun sekali menggunakan Borang Pengisytiharan Harta (Borang PH 1/2018) yang dilampirkan dalam kod etika tersebut dan dikemukakan kepada YAB Perdana Menteri serta disalinkan kepada Ketua Pesuruhjaya Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM). Anggota Pentadbiran hendaklah mengemukakan pengisytiharan harta pertama dalam tempoh 3 bulan selepas mengangkat sumpah jawatan.

Langkah Kerajaan untuk meneruskan pelaksanaan inisiatif pengisytiharan harta oleh Anggota Pentadbiran dalam Mesyuarat JKMMAR pada 25 Jun 2020 lalu juga menunjukkan komitmen Kerajaan untuk mempertingkatkan akauntabiliti dan ketelusan di kalangan pemimpin serta memastikan integriti dalam sistem pentadbiran Kerajaan.

Manakala bagi penjawat awam pula semua pegawai dikehendaki mengisytiharkan secara bertulis kepada Ketua Jabatan masing-masing segala harta yang dimiliki olehnya atau isteri atau suami atau anaknya

atau yang dipegang oleh mana-mana orang bagi pihaknya atau bagi pihak isteri atau suaminya atau anaknya. Ketetapan ini adalah selaras dengan Peraturan 10, Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993 [P.U.(A) 395/1993] dan terpakai kepada semua penjawat awam. Arahan mengisytiharkan harta turut dijelaskan di dalam Pekeliling Perkhidmatan Bil. 3 Tahun 2002 di mana semua pegawai dikehendaki membuat pengisytiharan harta sekurang-kurangnya sekali dalam tempoh lima (5) tahun.

Kegagalan untuk mengisytiharkan harta boleh menyebabkan pegawai diambil tindakan tatatertib di bawah Peraturan-Peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993. Selain itu, Jabatan Perkhidmatan Awam melalui Surat Edaran JPA Bil. JPA(S)TT.7076 Klt. 12/(91) bertarikh 16 Januari 2009, telah menambah baik pelaksanaan pengisytiharan harta menerusi aplikasi HRMIS di bawah sub modul Pengisytiharan Harta.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB TUAN WONG HON WAI [BUKIT BENDERA]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN WONG HON WAI [BUKIT BENDERA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan berikutan dengan perbahasan julung kali berkenaan laporan Tahunan SUHAKAM di Dewan Rakyat pada Disember 2019, sama ada Kerajaan Perikatan Nasional akan mengikuti langkah Pakatan harapan untuk mencadangkan satu usul untuk membahaskan Laporan Tahunan SUHAKAM

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Seksyen 21, Akta Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia 1999 (Akta 597) menyatakan seperti berikut:

“21(1) Suruhanjaya hendaklah tidak terkemudian daripada mesyuarat pertama Parlimen bagi tahun yang berikutnya, mengemukakan suatu laporan tahunan kepada Parlimen mengenai segala aktiviti yang di sepanjang tahun yang dimaksudkan oleh laporan itu.”

Berdasarkan peruntukkan seksyen tersebut, sebagaimana kertas-kertas statut lain, Laporan Tahunan Suruhanjaya Hak Asasi Manusia (SUHAKAM) Bagi Tahun 2019 (ST.88/2020) telahpun dikemukakan sebagai risalat yang dibawa ke dalam Majlis Mesyuarat dan tidak wajib dibahaskan. Namun demikian, Kerajaan menyatakan bahawa sekiranya ada Ahli-ahli Parlimen berminat berbahas mengenainya boleh memetik kandungannya dalam mana-mana perbahasan yang sesuai. Buat masa ini, Kerajaan belum bercadang untuk membawa usul bagi membahaskan laporan ini memandangkan urusan-urusan Kerajaan perlu didahulukan sebagaimana Peraturan Mesyuarat serta masa yang tidak mencukupi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN CHAN FOONG HIN
[KOTA KINABALU]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN CHAN FOONG HIN [KOTA KINABALU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perbelanjaan yang dibelanjakan oleh SPR di Sabah bagi Pilihan Raya Negeri Ke-16 dengan adanya SOP-SOP COVID-19, mengikut setiap kerusi DUN. Apakah perbezaan perbelanjaan SPR antara PRN Sabah Ke-16 kali ini dengan Pilihan Raya Negeri yang biasa di Sabah seperti terdahulu.

JAWAPAN

YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah keseluruhan perbelanjaan SPR dalam melaksanakan PRU DUN Sabah ke-16 bagi 73 DUN adalah **RM130 juta** yang merangkumi perolehan pembelian dan sewaan peralatan pilihan raya, keperluan peralatan dan sistem ICT, logistik, elaun petugas pilihan raya dan keperluan-keperluan lain yang berkaitan. Perbelanjaan ini turut mengambil kira keperluan peralatan mengikut garis panduan pencegahan COVID-19. Manakala jumlah peruntukan PRU ke-14 bagi Negeri Sabah adalah RM 90 juta.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT PERTAMA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : DATO' SRI HAJAH ROHANI BINTI HAJI
ABDUL KARIM [BATANG LUPAR]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI BELIA DAN SUKAN** menyatakan tentang apakah status permohonan untuk membina Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) di Simanggang, Bahagian Sri Aman, Sarawak kerana terdapat permintaan yang tinggi dalam kalangan anak muda yang cenderung kepada latihan amali dan kemahiran di kawasan ini dan kawasan berdekatan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Belia dan Sukan (KBS) mengucapkan terima kasih kepada YB Batang Lupar di atas keprihatinan dalam soal pembangunan kemahiran TVET dalam kalangan belia negara.

2. Kementerian Belia dan Sukan melalui **22 Institusi Latihan Kemahiran Belia dan Sukan (ILKBS)** iaitu 8 Institut Kemahiran Tinggi Belia Negara (IKTBN), 13 Institut Kemahiran Belia Negara (IKBN) dan satu Akademi Kemahiran Belia Golf (AKBG) yang menawarkan **latihan kemahiran sepenuh masa** dari tahap 1 hingga tahap 5 merangkumi Sijil Kemahiran Malaysia, Sijil Lanjutan Kemahiran Malaysia, Diploma

Kemahiran Malaysia dan Diploma Lanjutan Kemahiran Malaysia serta persijilan profesional dalam **14 bidang utama** antaranya Teknologi Awam, Mekanikal, Elektrikal, Elektronik, Hospitaliti, Fotografi, Personel, Automotif, Tekstil, Teknologi Maklumat, Marin, Teknologi Pertanian, Minyak dan Gas, serta Teknologi Sukan.

3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, buat masa ini KBS belum bercadang untuk membina IKBN di Simanggang, Bahagian Sri Aman. Namun begitu, KBS mempunyai sebuah **IKBN di Miri** yang menawarkan latihan kemahiran TVET kepada golongan belia terutamanya di Sarawak sama ada melalui program sepenuh masa dan kursus jangka pendek. IKBN Miri telah dibina pada tahun 2002 yang mempunyai kapasiti pelajar seramai 900 orang. Antara kursus-kursus yang ditawarkan di IKBN Miri adalah dalam bidang Teknologi Mekanikal, Teknologi Hospitaliti dan Teknologi Automotif di peringkat Sijil Kemahiran Malaysia.

4. Dari tahun 2010 hingga 2020, jumlah graduan yang telah menamatkan latihan kemahiran di IKBN Miri adalah seramai **3,150 orang belia**. Hasil daripada kajian kebolehpasaran graduan ILKBS 2019, **kadar kebolehpasaran** graduan IKBN Miri adalah **96% dan gaji purata sebanyak RM1,542.50**. Sehubungan itu, KBS akan terus memberi fokus dalam memperkukuhkan bidang-bidang yang ditawarkan di IKBN Miri bagi memastikan latihan yang terbaik kepada belia dan memenuhi keperluan industri disamping mempertingkatkan bilangan pelaksanaan program Bootcamp dan program Sistem Latihan Dual Nasional (SLDN) yang dilaksanakan secara intensif dengan jaminan pekerjaan oleh industri selepas tamat latihan.

5. Selari dengan hasrat kerajaan bagi menyediakan latihan TVET kepada para belia khususnya di Sarawak, KBS telah memohon kelulusan di bawah **Projek Rancangan Malaysia Ke-12** bagi mewujudkan **Kampus Satelit Sibu, Sarawak** dalam usaha menyediakan peluang latihan kemahiran kepada golongan belia di pinggir bandar dan luar bandar. Para belia di Bahagian Sri Aman, akan turut berpeluang mendapatkan latihan TVET di kampus satelit tersebut.

6. Pemilihan kawasan juga akan merujuk kepada persekitaran yang berhampiran dengan penempatan serta jauh dari institusi latihan sedia ada. Sibu dikenal pasti sebagai lokasi berpotensi untuk pelaksanaan program Kampus Satelit berdasarkan kapasiti penduduk belia iaitu seramai 1,262,800 orang daripada jumlah penduduk yang berjumlah 2,907,600 orang serta selaras dengan konsep *Technical and Vocational Education and Training* (TVET) dalam melahirkan rakyat yang berkemahiran, memenuhi keperluan industri dan pasaran tempatan.

7. Antara bidang yang dicadangkan bagi melaksanakan program Kampus Satelit di Sibu, Sarawak adalah:

- (i) bidang Personel;
- (ii) bidang Tekstil;
- (iii) bidang Fotografi dan Videografi; dan
- (iv) bidang *Scaffolding*.

Sekian terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN YUSUF BIN ABD. WAHAB
[TANJONG MANIS]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

YB TUAN YUSUF BIN ABD. WAHAB [TANJONG MANIS] minta **MENTERI PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA** menyatakan apakah langkah – langkah Kementerian menggalakkan promosi dan pakej-pakej pelancongan domestik di kawasan Tanjung Manis untuk membantu menambah pendapatan masyarakat tempatan di kawasan tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) melalui Tourism Malaysia dan Pejabat Penyeliaan (*Tourist Information Centre-TIC*) Sarawak sentiasa bekerjasama rapat dengan Kerajaan Negeri Sarawak dan Lembaga Pelancongan Sarawak atau *Sarawak Tourism Board* (STB) dalam membantu industri pelancongan di seluruh negeri Sarawak.

2. Dalam hal ini, MOTAC telah mengenalpasti potensi Tanjung Manis sebagai destinasi memancing tepi pantai yang menarik dan boleh dipromosikan ke pasaran domestik dan antarabangsa. Antara promosi terhadap potensi Tanjung Manis ini ialah pertandingan Memancing *Shimano International Surfcasting Challenge Cup* 2019 di Belawai yang telah menarik lebih 1,100 orang peserta dari dalam dan luar negara Belawai.

3. Selain daripada itu, acara tahunan seperti Pertandingan Memancing Tebingan yang dianjurkan oleh persatuan dan kelab memancing tempatan juga mampu menarik lebih ramai penggemar aktiviti memancing di kalangan pelancong. Usaha-usaha promosi acara ini diperhebatkan melalui kerjasama dengan Pejabat Penyeliaan TIC di Sarawak.

4. Di samping itu, MOTAC juga menjalinkan kerjasama dengan Kementerian, Kesenian dan Pelancongan Sarawak (MTAC) dalam mempromosikan aktiviti pelancongan di Sarawak secara keseluruhannya. Antaranya ialah pelaksanaan sesi libat urus bersama pihak industri pelancongan Sarawak pada 27 Jun 2020 di Kuching bertujuan mendekati penggiat industri pelancongan, kesenian dan kebudayaan dengan menyampaikan maklumat terkini industri pelancongan dan mendapatkan maklum balas cadangan penambahbaikan.

5. Antara langkah-langkah dalam membantu pengusaha produk pelancongan bagi membangunkan semula pelancongan domestik untuk dimanfaatkan kepada masyarakat setempat termasuklah:

- (i) bekerjasama dengan MTAC dalam menerbitkan video yang melibatkan kedua-dua Menteri Pelancongan diperingkat Persekutuan dan negeri berkaitan makanan Sarawak serta produk-produk pelancongan Sarawak yang telah diadakan pada bulan Julai 2020. Video ini akan digunakan sebagai bahan promosi dalam menarik pelancong domestik untuk mengunjungi Sarawak;
- (ii) bekerjasama secara berterusan dengan agensi promosi negeri Sarawak iaitu STB dalam mempromosikan Sarawak terutamanya kepada pelancong domestik untuk ketika ini melalui program “Cuti-Cuti Sarawak” yang diperkenalkan oleh STB;
- (iii) memperkenalkan Sarawak sebagai destinasi pelancongan melalui program webinar dengan menjemput para penggiat industri pelancongan bagi menjadi ahli panel. Sebagai contoh, program Sembang Santai Bersama Penggiat Industri

Pelancongan dan Rakan Media “Siri 6: Bung Jagoi” yang disiarkan secara langsung pada 23 Ogos 2020 di laman sosial media rasmi Tourism Malaysia. Program ini diadakan secara bersiri dan memaparkan destinasi pelancongan berpotensi yang terpilih di negeri-negeri yang berlainan; dan

- (iv) melaksanakan promosi melalui media elektronik;
- (v) penyediaan platform atas talian oleh MOTAC untuk membantu mempromosikan pakej pakej pelancongan dan pakej penginapan melalui laman sesawang www.malaysia.travel yang membolehkan penggiat industri pelancongan memapar, mempromosi dan menawarkan pakej dan produk pelancongan mereka.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED
NOH [LEDANG]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN SYED IBRAHIM BIN SYED NOH [LEDANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perincian perancangan Kerajaan bersekali dengan Suruhanjaya Pilihan Raya Malaysia (SPR) dalam mewujudkan garis panduan menyeluruh berkenaan keperluan, langkah keselamatan dan lain-lain dalam pilihan raya sewaktu krisis wabak.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) sedang membuat perancangan dengan teliti bagi menghadapi kemungkinan berlakunya Pilihan Raya Umum (PRU) Ke-15 dalam tempoh pasca COVID-19. Ini adalah penting bagi memastikan pengendalian perjalanan pilihan raya tersebut berjalan dengan selamat, lancar dan sempurna.

SPR dengan kerjasama Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN) telah merangka dan menyediakan satu Garis Panduan Pencegahan Covid-19 Bagi Pelaksanaan Pilihan

Raya sama ada Pilihan Raya Umum (PRU) atau Pilihan Raya Kecil (PRK). Garis panduan ini akan disesuaikan selaras dengan arahan Perintah Kawalan Pergerakan semasa di bawah Akta 342 yang telah dikuatkuasakan oleh pihak Kerajaan seperti yang telah dilaksanakan dalam pilihan raya sebelumnya iaitu PRK DUN N.23 Chini, PRK DUN N.58 Slim dan PRU DUN Sabah Ke-16.

Antara langkah pencegahan COVID-19 yang dilaksanakan adalah seperti berikut:

- i. Pembersihan dan sanitasi di semua premis yang dikenal pasti akan digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya di mana ia perlu dilakukan disinfeksi sebelum dan sebaik sahaja selepas selesai digunakan berdasarkan garis panduan KKM;
- ii. Kawalan kehadiran di setiap premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya adalah pada jumlah paling minima yang mana tidak menjejaskan proses pilihan raya dan mematuhi penjarakan sosial sekurang-kurangnya 1 meter. Selain itu, maklumat kehadiran setiap individu seperti nama dan nombor telefon perlu direkodkan sama menggunakan *QR code* di aplikasi MySejahtera atau catatan buku secara manual;
- iii. Saringan suhu badan untuk semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pilihan raya di mana individu yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas tidak dibenarkan masuk ke premis dan perlu meninggalkan premis dengan segera;
- iv. Penjarakan fizikal di premis perlu dilaksanakan di mana susun atur meja di setiap premis yang digunakan disusun dengan jarak 2 meter manakala jarak antara individu adalah 1 meter;
- v. Penggunaan *hand sanitizer* dan sabun tangan oleh setiap orang yang hadir ke premis sebelum dan selepas selesai urusan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;

NO. SOALAN : 44

- vi. Penggunaan sarung tangan getah adalah diwajibkan bagi semua petugas pilihan raya dan pegawai SPR yang bertugas bagi setiap proses pilihan raya;
- vii. Penggunaan *face mask* adalah wajib bagi semua individu yang hadir di premis-premis yang digunakan bagi tujuan pelaksanaan pilihan raya;
- viii. Pengundi yang bergejala di mana pengundi yang mempunyai suhu badan melebihi 37.5°C, batuk, sakit tekak atau susah nafas hendaklah diasingkan serta-merta daripada pengundi yang lain dan mengundi di tempat khas (khemah khas untuk memangkah);
- ix. Penganjuran sebarang bentuk ceramah, syarahan dan perhimpunan bagi tujuan kempen oleh mana-mana parti politik sepanjang tempoh berkempen adalah tidak dibenarkan. Calon atau parti digalakkan untuk menggunakan media massa, media sosial dan media cetak bagi tujuan berkempen; dan
- x. Taklimat dan latihan kepada petugas pilihan raya akan dilaksanakan secara atas talian.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN NOOR AMIN BIN AHMAD
[KANGAR]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

TUAN NOOR AMIN BIN AHMAD [KANGAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan berhasrat untuk mengemukakan satu Rang Undang-Undang bagi membolehkan kepercayaan untuk Kerajaan terus atau tidak lagi mentadbir hanya boleh ditentukan di dalam Dewan Rakyat di mana undi tidak percaya akan sentiasa menjadi usul utama untuk dibincangkan di Dewan sekiranya ia dikemukakan.

JAWAPAN

**YB DATO' TAKIYUDDIN BIN HASSAN, MENTERI DI JABATAN
PERDANA MENTERI (PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi maksud menentukan sama ada atau tidak seseorang itu mendapat kepercayaan serta sokongan majoriti ahli Dewan Rakyat untuk menjadi Perdana Menteri, Perlembagaan Persekutuan mahupun Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat tidak memperuntukkan tatacara yang berhubungan dengannya. Oleh yang demikian, Yang di-Pertuan Agong yang mempunyai kuasa prerogatif berkenaan perkara ini hendaklah memutuskan melalui cara sendiri untuk membuat penentuan. Yang di-Pertuan Agong boleh menentukan apa-apa

cara yang sesuai untuk menentukan individu yang pada hemat Yang di-Pertuan Agong mendapat kepercayaan majoriti ahli Dewan Rakyat, termasuklah dengan menerima apa-apa dokumen yang dikemukakan mahupun dengan mendapatkan kenyataan lisan atau bertulis daripada setiap ahli Dewan Rakyat.

Berhubung dengan undi tidak percaya, perkara tersebut tidak diperuntukkan dalam Perlembagaan Persekutuan. Namun, Fasal (4) Perkara 43 Perlembagaan Persekutuan menyatakan yang berikut:

“43. (4) Jika Perdana Menteri tidak lagi mendapat kepercayaan majoriti ahli Dewan Rakyat, maka Perdana Menteri hendaklah meletakkan jawatan Jemaah Menteri melainkan jika atas permintaannya Parlimen dibubarkan oleh Yang di-Pertuan Agong.”.

Walaupun Fasal (4) Perkara 43 Perlembagaan Persekutuan memperuntukkan mengenai kedudukan jika Perdana Menteri tidak lagi mendapat kepercayaan majoriti ahli Dewan Rakyat, Fasal tersebut tidak memperuntukkan tatacara untuk mengemukakan usul undi tidak percaya terhadap Perdana Menteri. Oleh itu, tatacara tersebut hendaklah sebagaimana yang diperuntukkan dalam Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat.

Sehubungan itu, usul undi tidak percaya terhadap Perdana Menteri boleh dibawa ke Majlis Mesyuarat sekiranya teratur dan mematuhi Peraturan Mesyuarat 26(1) dan 27(3) dalam Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat yang berhubungan dengan kehendak mengenai pemberitahu usul. Usul undi tidak percaya juga tertakluk kepada Peraturan Mesyuarat 14 dan 15 dalam Peraturan-Peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat masing-masing mengenai susunan Aturan Urusan Mesyuarat dan peruntukan bagi mendahulukan Urusan Kerajaan. Namun, Tuan Yang di-Pertua Dewan Rakyat mempunyai kuasa dan budi bicara untuk menentukan bila perbahasan usul boleh dibuat dengan mengambil kira urusan Kerajaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KETIGA,
PENGGAL KETIGA, PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN PANG HOK LIONG [LABIS]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

minta **MENTERI PEMBANGUNAN USAHAWAN DAN KOPERASI** menyatakan ramai usahawan perusahaan kecil dan sederhana (PKS atau SME) terjejas termasuk sejumlah besar terpaksa gulung tikar dan ramai pekerja-pekerja juga kehilangan pekerjaan susulan pandemik COVID-19, apakah langkah yang lebih berkesan/positif selain daripada bantuan kewangan, akan segera diambil oleh Kerajaan untuk membantu mereka.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kementerian Pembangunan Usahawan dan Koperasi (MEDAC) komited dalam usaha untuk membantu usahawan termasuk PKS yang terjejas akibat penularan wabak COVID-19.
2. Berdasarkan statistik Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM), sehingga September 2020, sebanyak 32,469 syarikat dan perniagaan telah menutup operasi.
3. MEDAC telah menjalankan dua (2) kaji selidik secara dalam talian semasa tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) bermula 10 April

hingga 17 April 2020 dan pasca PKP bermula 15 Julai sehingga 17 Ogos 2020. Hasil kaji selidik tersebut mendapati:

- i. 8.85% usahawan telah menutup perniagaan sepenuhnya (gulung tikar) semasa tempoh PKP, manakala jumlah tersebut berkurangan kepada 1.39% semasa pasca PKP; dan
- ii. 19.11% usahawan telah memberhentikan pekerja dan 22.8% usahawan membuat pemotongan gaji pekerja semasa tempoh PKP, manakala jumlah tersebut berkurangan semasa pasca PKP dimana 11.69% usahawan telah memberhentikan pekerja dan 15.43% membuat pemotongan gaji pekerja.

4. Dalam usaha membantu usahawan menangani impak Covid-19 dan penguatkuasaan PKP, MEDAC telah membangunkan Pelan Pemulihan Usahawan dan Koperasi yang menggariskan 6 strategi utama bagi menyokong kestabilan ekosistem keusahawanan, memulihkan operasi perniagaan usahawan dalam tempoh segera dan memastikan usahawan kekal berdaya saing dan mampan. Strategi-strategi yang dirangka adalah seperti yang berikut:

- i. meningkatkan keyakinan rakyat;
- ii. memperkasakan keupayaan dan kapasiti;
- iii. meningkatkan akses dan bantuan pembiayaan;
- iv. meningkatkan penggunaan teknologi;
- v. membuka dan memperluaskan pasaran; dan
- vi. menyampaikan perkhidmatan berkesan.

Tuan Yang di-Pertua,

5. MEDAC turut menyediakan inisiatif latihan dan pembangunan kapasiti kepada usahawan yang terlibat sebagai salah satu langkah yang lebih berkesan atau positif dalam membantu usahawan yang terjejas akibat penularan Covid-19 dan penguatkuasaan PKP.

6. Penyediaan latihan dan pembangunan kapasiti disediakan secara dalam talian dengan memberi fokus kepada adaptasi teknologi dan digitalisasi. Ini selaras dengan pengenalan kepada norma baharu serta galakan kepada usahawan untuk menceburi bidang perniagaan baharu. Ia juga turut disokong dengan inisiatif penyediaan program adaptasi teknologi yang memberi peluang kepada usahawan untuk mendigitalisasikan operasi perniagaan yang berdaya saing dan mampan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATO' ABDULLAH SANI BIN ABDUL
HAMID [KAPAR]**

TARIKH : 8 DISEMBER 2020 (SELASA)

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah mekanisme yang digunakan dalam menentukan Prosedur Operasi Standard digunakan ketika Perintah Kawalan Pergerakan kerana beberapa kali menimbulkan kekeliruan dalam pematuhan oleh orang ramai.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang Dipertua,

1. Mekanisme yang sedang dilaksanakan dalam membendung penularan COVID-19 ialah dengan melaksanakan Perintah Kawalan Pergerakan Pemulihan (PKPP) di seluruh negara di mana semua sektor dan aktiviti yang dibenarkan untuk beroperasi perlu mematuhi SOP-SOP yang menekankan kepada amalan protokol kesihatan dan norma-norma baharu.
2. Sekiranya berlaku peningkatan kes COVID-19 di mana-mana kawasan, kerajaan akan mengetatkan kawalan di kawasan atau lokaliti tersebut dengan melaksanakan Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat (PKPB) atau Perintah Kawalan Pergerakan Diperketatkan (PKPD) bagi membolehkan pihak Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) melaksanakan tindakan pencegahan, pemulihan atau mitigasi di dalam kawasan tersebut.
3. Pelaksanaan fasa Perintah Kawalan Pergerakan Pemulihan (PKPP) selepas berakhir fasa PKPB antara lain merupakan satu langkah untuk meneruskan kuatkuasa Akta Pencegahan Dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 [Akta 342] yang memayungi SOP-SOP yang telah dikeluarkan. Dengan penerusan penggunaan Akta 342 ini, penguatkuasaan ke atas pematuhan SOP-SOP dapat dilaksanakan oleh agensi-agensi yang telah diberi kuasa untuk memastikan pematuhan ke atas SOP selain mendidik masyarakat untuk membudayakan normal baharu kehidupan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KETIGA, PENGGAL KETIGA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN]

TARIKH : 8 DISEMBER 2020

SOALAN

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan:

(a) apakah sebab Kementerian membatalkan projek yang diluluskan oleh Kerajaan PH di kawasan Sandakan seperti pemasangan sistem kumbahan Kg. Cina Sim-Sim, sistem pembentungan, pembaikan 24 jambatan Kg. Melayu Sim-Sim, membaik pulih asrama Taman Cahaya, menaik taraf simpang jalan Sibuga/Jalan Utara dan menaik taraf Dewan Masyarakat, Sandakan; dan

(b) adakah kesemua projek ini yang dibatalkan akan diteruskan semula.

JAWAPAN

**YB DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD. YUSOF,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang Dipertua,

1. Terdapat 5 buah projek di Sandakan yang berjumlah RM10.68 juta telah diluluskan secara terus oleh Kementerian Kewangan pada November dan Disember 2019. Unit Penyelarasan Pelaksanaan (ICU), Jabatan Perdana Menteri telah diarahkan oleh Kementerian Kewangan untuk menyelaraskan pelaksanaan projek-projek tersebut. Buat masa ini, sebahagian daripada projek-projek tersebut ditangguhkan seketika untuk membolehkan siasatan keperluan dan kebolehlaksanaan projek dijalankan terlebih dahulu.
2. Bagi projek menaik taraf 24 buah jambatan di Kg. Sim-Sim, Sandakan pula, peruntukan sebanyak RM4.2 juta telahpun disalurkan kepada Majlis Perbandaran Sandakan pada 18 September 2020 untuk pelaksanaannya.

Sekian, terima kasih.